

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BRZEŻNO

NA LATA 2026-2030

Zlecający:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie

Brzeźno 32

78-316 Brzeźno

Wykonawca:

Izabela Wikar Consulting

Słopnice 861

34-615 Słopnice

Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA	5
2. METODOLOGIA, PRZEBIEG PRAC I ŹRÓDŁA DANYCH	8
3. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	10
3.1 POŁOŻENIE	10
3.2 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I JEJ ZMIANY	10
3.3 SYTUACJA I TENDENCJE NA LOKALNYM RYNKU PRACY	16
3.4 SYTUACJA MIESZKANIOWA I INFRASTRUKTURA	23
3.5 SYTUACJA EDUKACYJNA	26
3.6 STAN OPIEKI ZDROWOTNEJ	30
3.7 CHARAKTERYSTYKA ŻYCIA KULTURALNEGO I SPORTU	31
3.8 STAN BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO	34
3.9 DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	41
3.10 WARUNKI ŻYCIA I PROBLEMY SPOŁECZNE	47
3.11 STAN I MOŻLIWOŚCI POMOCY SPOŁECZNEJ	58
3.12 PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ - ANALIZA SWOT	66
4. ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE	71
4.1 PODSTAWY TEORETYCZNE	71
4.2 MISJA I WIZJA	72
4.3 CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	73
5. REALIZACJA STRATEGII.....	76
5.1 DZIAŁANIA, ZAANGAŻOWANIE PODMIOTY I WSKAŹNIKI REALIZACJI	76
5.2 PROGNOZA ZMIAN.....	83
5.3 KOORDYNACJA.....	84
5.4 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	84
5.5 HARMONOGRAM	85
6. EWALUACJA I MONITORING	86
7. KORELACJA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	88
7.1 DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM	88
7.2 DOKUMENTY NA POZIOMIE WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM.....	90
7.3 DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM	91
8. SPIS TABEL.....	93

9. SPIS WYKRESÓW	95
10. SPIS RYSUNKÓW	98

1. Podstawa prawna

Działalność pomocy społecznej reguluje szereg aktów prawnych. Najważniejszy z nich to *Ustawa z dn. 12 marca 2004 o pomocy społecznej* (tj. Dz.U. 2025 poz. 1214 ze zm.). Określa ona zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz zasady i tryb ich udzielania, organizację pomocy społecznej oraz zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Ustawa definiuje **pomoc społeczną** jako „instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”¹. Według zapisów ustawy pomoc społeczna ma wspierać osoby i rodziny w tym, by mogły one zaspokajać swoje niezbędne potrzeby i żyć w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ustawa o pomocy społecznej wymienia szereg powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom w ramach pomocy społecznej, a te powody to: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, przemoc domowa, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudność w integracji cudzoziemców, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm, narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Ustawa o pomocy społecznej jest aktem prawnym który poleca gminie opracowywanie **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. W Rozdziale 2. Art. 16b. *Ustawy* wskazana jest niezbędna treść dla Strategii, na którą składają się:

¹ Ustawa z dn. 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593).

- diagnoza sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- prognoza zmian w zakresie objętym strategią;
- określenie:
 - celów strategicznych projektowanych zmian,
 - kierunków niezbędnych działań,
 - sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - wskaźników realizacji działań.

Na mocy wskazanego aktu prawnego opracowanie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych* należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Konkretne aspekty pomocy społecznej, w szczególności kryteria, progi czy warunki realizacji określonych zadań i świadczeń pomocy społecznej, regulowane są w szeregu rozporządzeń, wśród których wymienić można m.in.:

- *Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 7 października 2005 r. w sprawie progu interwencji socjalnej (Dz.U. 2005 poz. 1762);*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1044);*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz.U. 2013 poz. 871);*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz.U. 2024 poz. 169);*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla bezdomnych,*

schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz.U. 2018 poz. 896);

- *Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2024 poz. 816);*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. 2020 r. poz. 249);*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. 2025 poz. 51);*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. 2012 poz. 954 ze zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (Dz.U. 2019 poz. 1946);*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. 2021 poz. 893 ze zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz.U. 2010 poz. 1439);*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. 2025 poz. 1065)².*

² Akty prawne. Obowiązujące prawo – pomoc społeczna; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; <https://www.gov.pl/web/rodzina/akty>; dostęp: 21.08.2025.

2. Metodologia, przebieg prac i źródła danych

Prace nad *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* podzielono na dwa etapy – etap realizacji prac analityczno-diagnostycznych oraz etap opracowywania części strategicznej.

Prace analityczno-diagnostyczne koncentrowały się na opracowaniu diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej, problemów społecznych i wyzwań strategicznych w Gminie Brzeźno. W toku prac wykorzystano szereg różnego rodzaju danych statystycznych, unaoczniających kondycję Gminy. Statystyki zaprezentowano z jednej strony w ujęciu dynamicznym (zmiany, trendy i dynamika w ostatnich latach), z drugiej – w ujęciu porównawczym (do ogółu kraju, województwa zachodniopomorskiego i powiatu świdwińskiego, a także innych zbliżonych wielkością populacji – ok. 2-3 tys. mieszkańców – i lokalizacją gmin wiejskich – Rąbino i Sławoborze w powiecie świdwińskim, Rymań w powiecie kołobrzeskim oraz Radowo Małe w powiecie łobeskim).

Źródła danych wykorzystane przy realizacji części analityczno-diagnostycznej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* to:

- statystyki publiczne dostarczające informacji na temat stanu różnych aspektów życia społecznego, pochodzące przede wszystkim z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
- statystyki dostarczone przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie oraz pochodzące z gminnych dokumentów strategicznych i sprawozdawczych;
- wyniki zogniskowanego wywiadu pogłębionego z przedstawicielami Urzędu Gminy w Brzeźnie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie oraz innych podmiotów, zrealizowanego dn. 25.09.2025 r. w tematyce problemów społecznych i wyzwań dla Gminy w obszarze polityki społecznej w najbliższych latach;
- wyniki badania ankietowego, w którym zdecydowało się udzielić odpowiedzi 110 mieszkańców Gminy.

Tabela 1. Struktura respondentów ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy Brzeźno

Kryterium	Opcje	Liczba respondentów	Udział procentowy
Płeć	Kobieta	74	67,3%
	Męczyzna	36	32,7%
Wiek	Poniżej 17 lat	7	6,4%
	18-25 lat	7	6,4%
	26-40 lat	29	26,4%
	41-59 lat	41	37,3%
	Powyżej 60 lat	26	23,6%

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Wynikiem części analityczno-diagnostycznej była **diagnoza problemów społecznych** w Gminie Brzeźno, dla której syntetycznym podsumowaniem stała się **analiza SWOT**, porządkująca potencjał Gminy w aspekcie mocnych i słabych stron – sił i słabości w zakresie analizowanych sfer społecznych, a także wskazująca szanse i zagrożenia w jej otoczeniu. Tę drugą część zrealizowano z wykorzystaniem założeń **analizy PEST** w podziale na zewnętrzne czynniki prawne, ekonomiczne, społeczne i technologiczne. Elementem diagnozy było także określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych oraz prognoza zmian w zakresie objętym strategią.

Diagnoza problemów społecznych stanowiła punkt wyjścia do opracowania **części strategicznej** niniejszego dokumentu. Ta realizowana była przy współpracy eksperta przedsiębiorstwa Izabela Wikar Konsulting i przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie. Opracowano siatkę celów strategicznych i operacyjnych wraz z miernikami ich realizacji, a w dalszej kolejności działań, mających przybliżyć Gminę Brzeźno do osiągnięcia pożądanego stanu w obszarze społecznym w 2030 roku. Ponadto określono źródła finansowania, harmonogram realizacji oraz sposób monitoringu i ewaluacji dokumentu.

3. Diagnoza sytuacji społecznej

3.1 Położenie

Gmina Brzeżno jest gminą wiejską, usytuowaną w województwie zachodniopomorskim, w południowo-zachodniej części powiatu świdwińskiego. Jej powierzchnia to 111 km². W skład gminy wchodzi 11 sołectw: Brzeżno, Chomętowo, Karsibór, Koszanowo, Pęczeryno, Pótleb, Przyrzecze, Rzepczyno, Słonowice, Więclaw i Wilczkowo. Siedzibą gminy jest wieś Brzeżno.

Pod względem geograficznym gmina Brzeżno leży w strefie przejścia między Wysoczyzną Łobeską na północy a Pojezierzem Drawskim na południu. Gmina sąsiaduje od północy z gminą wiejską Świdwin oraz miastem Świdwin, od południa z gminą Drawsko Pomorskie, od południowego zachodu z gminą Łobez.

Gminę Brzeżno przecina droga wojewódzka nr 162, łącząca Kołobrzeg przez Świdwin z Drawskiem Pomorskim, stanowiąca ważny szlak komunikacyjny w regionie. Przez zachodnią część Gminy przebiega również droga wojewódzka nr 151, umożliwiająca połączenie do Świdwina, Łobza i Choszczna. Choć przez teren gminy nie przebiega linia kolejowa, mieszkańcy mogą korzystać z dogodnego połączenia kolejowego w pobliskim Świdwinie. Położenie gminy w sieci dróg wojewódzkich oraz bliskość węzłów komunikacyjnych w Świdwinie zapewniają jej dobrą dostępność transportową.

3.2 Struktura demograficzna i jej zmiany

Liczba ludności

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2024 Gminę Brzeżno zamieszkiwało **2 526 mieszkańców**, co stanowiło 0,2% populacji województwa zachodniopomorskiego oraz 5,9% populacji powiatu świdwińskiego. Kobiety stanowiły 48,9% mieszkańców Gminy, natomiast mężczyźni - 51,1%. Podobnie jak w innych jednostkach o zbliżonej lokalizacji, wielkości i charakterze, w Gminie Brzeżno obserwowany jest **systematyczny, rokroczny spadek liczby ludności**. Na zmniejszającą się liczbę mieszkańców wpływają zarówno ujemne saldo migracji, jak i niski przyrost naturalny, typowy dla regionów wiejskich Pomorza Zachodniego.

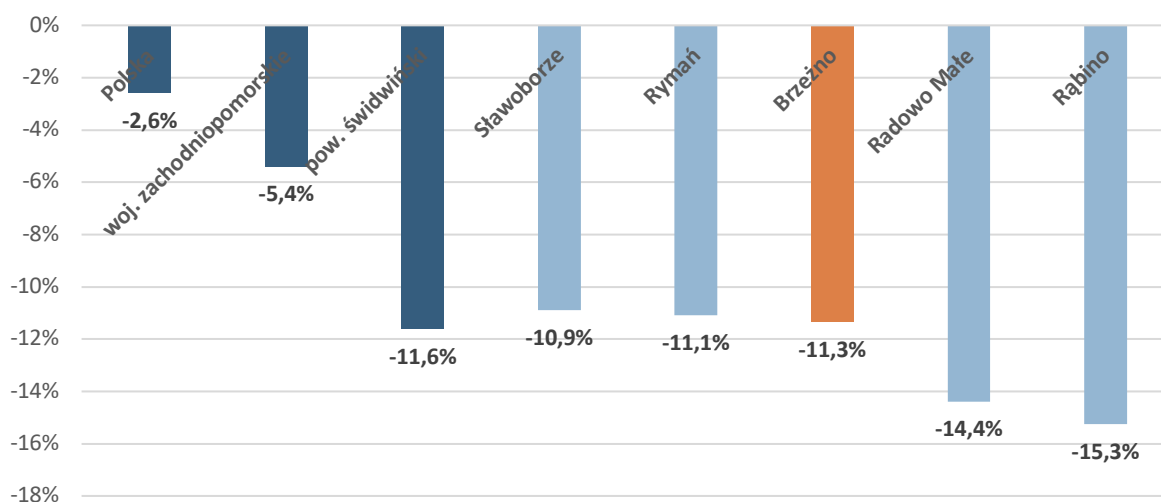
Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin w latach 2014-2024 [os.]

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeżno	2 849	2 849	2 836	2 792	2 792	2 766	2 667	2 633	2 598	2 573	2 526
Rąbino	3 813	3 766	3 725	3 668	3 622	3 560	3 395	3 339	3 328	3 267	3 231
Sławoborze	4 246	4 173	4 132	4 090	4 052	3 994	3 938	3 887	3 824	3 802	3 783
Radowo Małe	3 677	3 694	3 659	3 661	3 621	3 592	3 337	3 288	3 244	3 188	3 148
Rymań	4 073	4 039	4 019	3 983	3 949	3 929	3 738	3 703	3 703	3 649	3 620

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W ciągu ostatniej dekady liczba ludności Gminy Brzeżno zmalała o 323 osoby, co w ujęciu procentowym wynosi 11,3%. Spadek ogółu liczby mieszkańców Gminy Brzeżno jest porównywalny lub nieco mniejszy niż w przypadku innych gmin grupy porównawczej – w Gminie Rąbino liczba ludności zmniejszyła się o 582 osoby (-15,3%), w Gminie Sławoborze - o 463 osoby (-10,9%), w Gminie Radowo Małe - o 529 osób (-14,4%), natomiast w Gminie Rymań - o 453 osoby (-11,1%). Spadek wielkości populacji w Gminie Brzeżno jest znaczniejszy niż w ogóle kraju i województwa zachodniopomorskiego.

Wykres 1. Zmiana liczby ludności w latach 2014-2024 w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju [%]

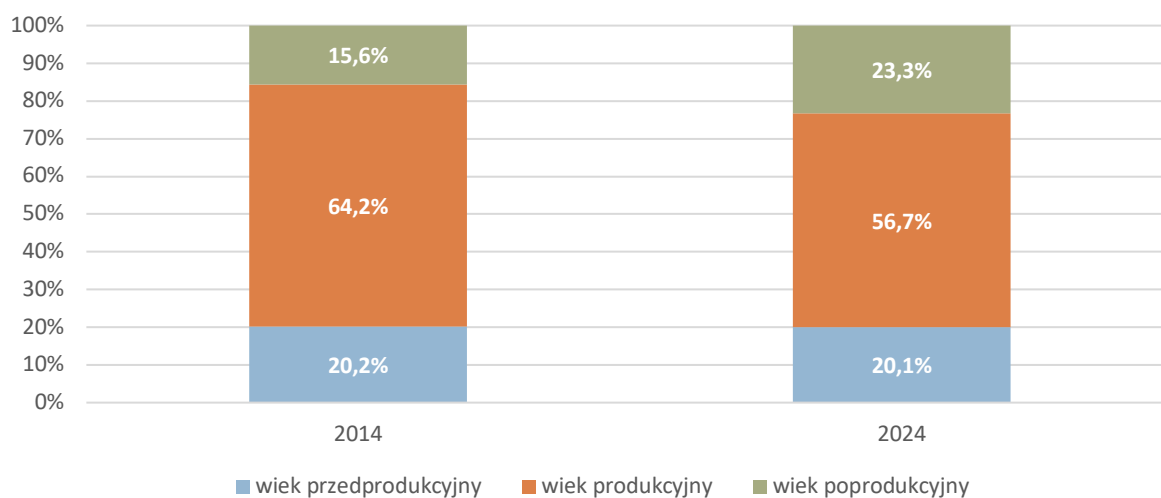

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Struktura ludności według wieku

W 2024 roku **56,7% mieszkańców Gminy Brzeżno było osobami w wieku produkcyjnym** (dla mężczyzn to wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat). W 2014 roku ten odsetek wynosił 64,2%. W ostatnich latach **znacząco wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności – z 15,6% w 2014 roku do 23,3% w 2024 roku** (wzrost o 7,7 punktu procentowego). **Udział osób w wieku przedprodukcyjnym pozostał na zbliżonym poziomie – 20,2% w 2014 roku i 20,1% w 2024 roku.** Można obserwować w Gminie Brzeżno charakterystyczny dla całego kraju **trend zwiększania się udziału osób starszych w strukturze ludności**, co dodatkowo pogarsza sytuację demograficzną analizowanej jednostki i rodzi szereg wyzwań dla systemu pomocy społecznej.

Wykres 2. Struktura ludności Gminy Brzeżno w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w 2014 i 2024 roku [%]

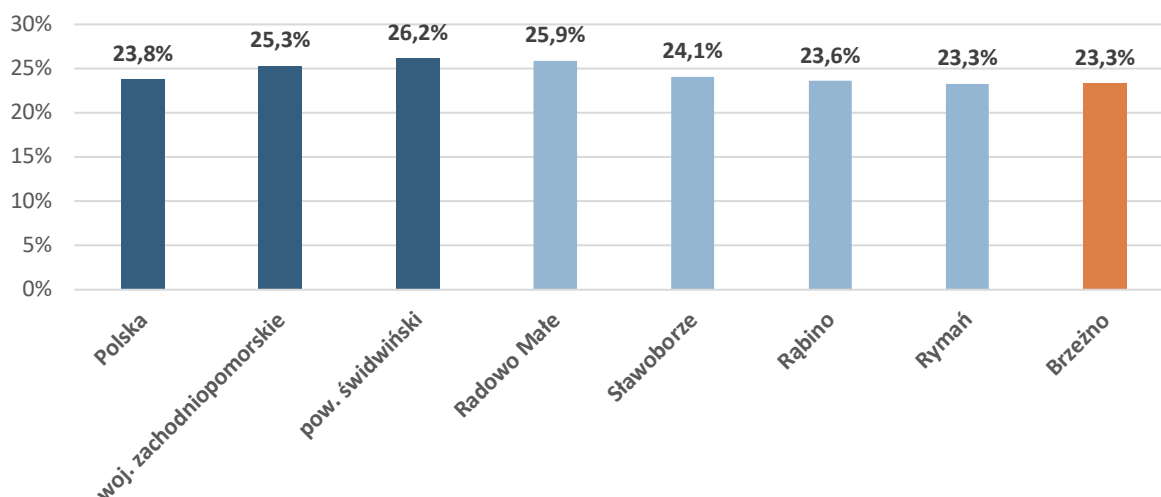

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na tle ogółu kraju Gmina Brzeżno cechuje się nieco niższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle populacji, który wyniósł 23,3% w 2024 roku, podczas gdy dla Polski wskaźnik ten wyniósł 23,8%. W porównaniu do województwa zachodniopomorskiego (25,3%) oraz powiatu świdwińskiego (26,2%), udział osób starszych w Gminie Brzeżno jest już wyraźniej niższy. Na tle gmin grupy porównawczej Gminę Brzeżno cechuje najniższa wartość omawianego wskaźnika. Mimo **niższego udziału seniorów w ogóle populacji**,

Gmina Brzeźno wpisuje się w obserwowaną w całym kraju i regionie tendencję wzrostową liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Zjawisko to wymaga uwzględnienia w polityce społecznej jednostki, która powinna zająć się odpowiednim dostosowaniem usług i wsparcia dla starzejącej się populacji mieszkańców. Należy również monitorować wskaźniki demograficzne, aby jak najlepiej zareagować na zmieniające się potrzeby mieszkańców w starszym wieku.

Wykres 3. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności Gminy Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%]

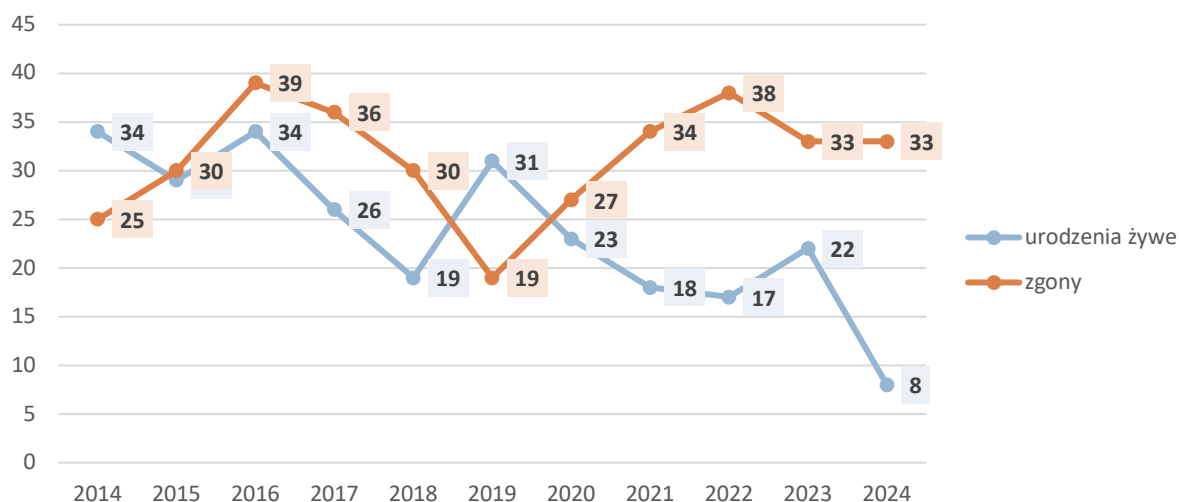

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Ruch naturalny i migracje

W ostatniej dekadzie w Gminie Brzeźno większość lat podsumowana była przewagą zgonów nad urodzeniami żywymi, co oznacza **ujemny przyrost naturalny**. Wyjątkami były lata 2014 (przewaga 9 urodzeń) i 2019 (przewaga 12 urodzeń). Od roku 2019 liczba urodzeń zmniejsza się (z wyjątkiem wzrostu w roku 2023) – z 31 urodzeń w 2019 roku do zaledwie 8 w 2024 roku. Liczba zgonów waha się – najniższy poziom odnotowano w 2019 roku (19 zgonów), najwyższy zaś - w 2016 roku (39 zgonów), przy czym w ostatnich latach utrzymuje się ona na wysokim poziomie 33-38 zgonów rocznie. **Wyraźnie malejąca liczba urodzeń i relatywnie wysoka liczba zgonów w ostatnich latach wpływa na dalsze pogarszanie się sytuacji demograficznej w Gminie Brzeźno.**

Wykres 4. Urodzenia żywe i zgony w Gminie Brzeźno w latach 2014-2024 [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Jeśli mowa o przyroście naturalnym - w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców Gminy Brzeźno jest zbliżony do tego w większości gmin grupy porównawczej. **Średnia z przyrostów naturalnych na 1 000 mieszkańców z lat 2014-2024 wyniosła dla Gminy Brzeźno -2,9‰**, tymczasem dla pozostałych gmin wahała się od -7,7‰ w Gminie Sławoborze do -2,6‰ w Gminie Rymań.

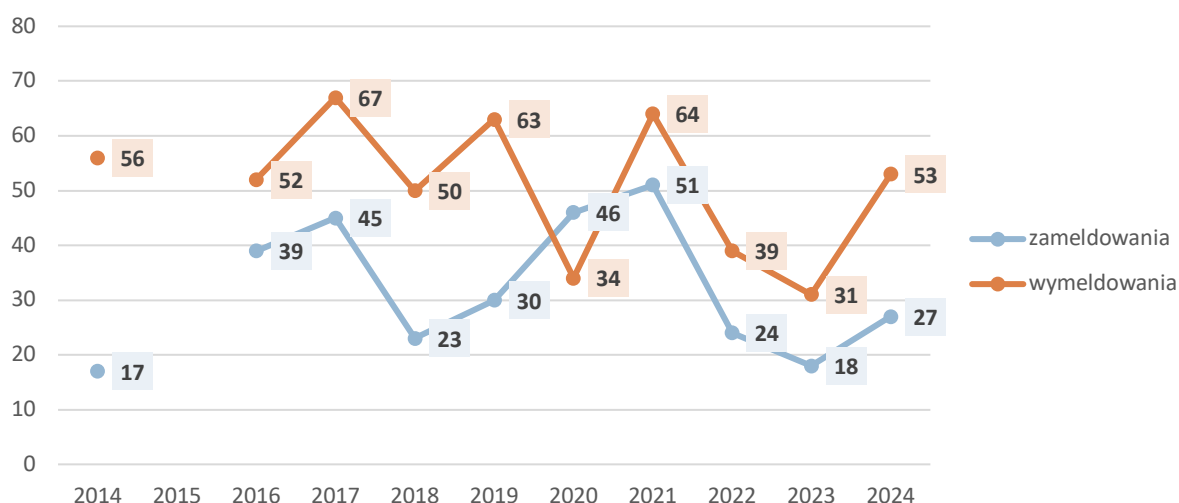
Tabela 3. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2014-2024 [‰]

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	średnia 2014-2024
Polska	0,0	-0,7	-0,2	0,0	-0,7	-0,9	-3,2	-5,0	-3,8	-3,6	-4,2	-2,0
woj. zachodniop.	-0,4	-1,3	-0,8	-0,9	-1,9	-2,3	-4,4	-6,3	-5,3	-5,0	-5,7	-3,1
pow. świdwiński	-0,9	-1,9	-2,4	-1,5	-3,6	-5,2	-5,9	-7,7	-7,8	-6,7	-7,3	-4,6
Rymań	1,5	-1,5	0,0	1,0	-5,5	-2,0	-5,3	-4,3	-3,5	-4,3	-4,7	-2,6
Brzeźno	3,1	-0,4	-1,8	-3,6	-4,0	4,3	-1,5	-6,0	-8,1	-4,3	-9,8	-2,9
Rąbino	-0,8	0,8	-3,7	-5,4	-5,5	-10,3	-10,6	-8,9	-9,0	-10,6	-6,8	-6,4
Sławoborze	-3,3	-2,1	-7,2	-6,3	-4,9	-11,	-8,6	-12,	-11,7	-7,4	-9,2	-7,7
Radowo Małe	1,6	-2,2	2,2	1,1	-3,3	-2,8	-1,2	-9,1	-4,9	-6,8	-11,7	-3,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Gminę Brzeźno cechuje rokroczna, wyraźna przewaga wymeldowań nad zameldowaniami. Oznacza to **ujemne saldo migracji**. Jedynym wyjątkiem był rok 2020, kiedy odnotowano dodatni bilans migracyjny (+12 osób). Statystycznie średnio co roku w Gminie meldują się 32 osoby, wymeldowuje się z niej z kolei średnio 51 osób. To kolejny aspekt, który wpływa negatywnie na demografię Gminy. **Ujemne saldo migracji, w połączeniu z ujemnym przyrostem naturalnym ludności pogłębia proces depopulacji Gminy Brzeźno** i stanowi poważne wyzwanie dla jej rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wykres 5. Zameldowania i wymeldowania w Gminie Brzeźno w latach 2014-2024 [os.]

brak danych dla 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W odniesieniu do salda migracji na 1 000 ludności sytuacja gminy Brzeźno jest jedną z mniej korzystnych na tle pozostałych gmin województwa zachodniopomorskiego wybranych do porównania – jedynie Gmina Rąbino (-7,0‰) odnotowuje średnie saldo migracji z lat 2014-2024 na poziomie niższym niż Gmina Brzeźno (-6,9‰).

Tabela 4. Saldo migracji na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2014-2024 [%o]

Typ jednostki	2014	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	średnia 2014-2024
Polska	-0,4	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1
woj. zachodniop.	-1,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,4	-0,5	-0,3	-0,4	-0,1	-0,5
pow. świdwiński	-6,2	-3,6	-4,9	-5,0	-5,2	-2,7	-4,1	-3,4	-2,2	-3,9	-4,1
Rymań	-6,1	-6,0	-11,2	-0,3	-9,9	-5,9	-10,8	-0,5	-7,3	-8,3	-6,6
Brzeżno	-13,6	-4,6	-7,8	-9,8	-11,9	4,5	-4,9	-5,7	-5,0	-10,2	-6,9
Rąbino	-9,4	-4,0	-9,5	-10,4	-7,8	-7,6	-10,4	0,0	-6,1	-4,6	-7,0
Sławoborze	-0,2	-6,0	0,7	-7,6	-0,7	3,3	6,1	-1,8	-3,4	5,0	-0,5
Radowo Małe	-11,7	-10,3	-3,0	-5,5	-5,8	-4,8	-3,0	-4,3	-11,4	-4,7	-6,5

brak danych dla 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

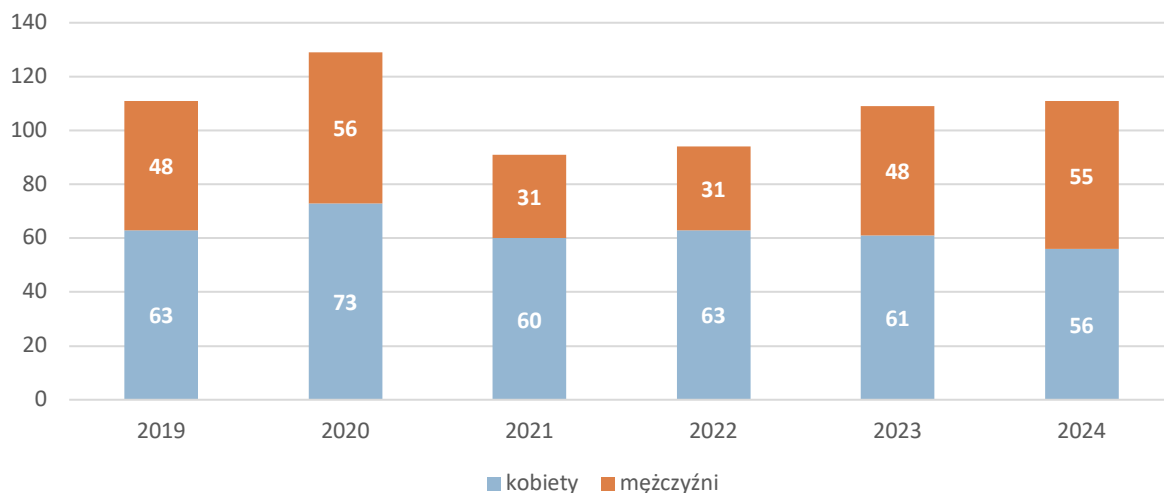
Podsumowując, demograficzna sytuacja Gminy Brzeżno jest niekorzystna, na co składają się: ujemny przyrost naturalny, spadająca liczba urodzeń, wysoka liczba zgonów oraz rosnący odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym.

3.3 Sytuacja i tendencje na lokalnym rynku pracy

Bezrobotni i pracujący

Na koniec 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdwinie zarejestrowanych było **111 osób bezrobotnych** z Gminy Brzeżno. W 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego liczba bezrobotnych wzrosła, co najprawdopodobniej było związane z pandemią COVID-19 i jej negatywnym wpływem na funkcjonowanie wielu sektorów gospodarki oraz niepewnością na rynku pracy. Po tym okresie nastąpił spadek liczby bezrobotnych w 2021 roku, a następnie **notuje się trend wzrostowy**. W 2024 roku **kobiety stanowiły 50,5% bezrobotnych, mężczyźni – 49,5%**.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Brzeźno w latach 2019-2024 [os.]

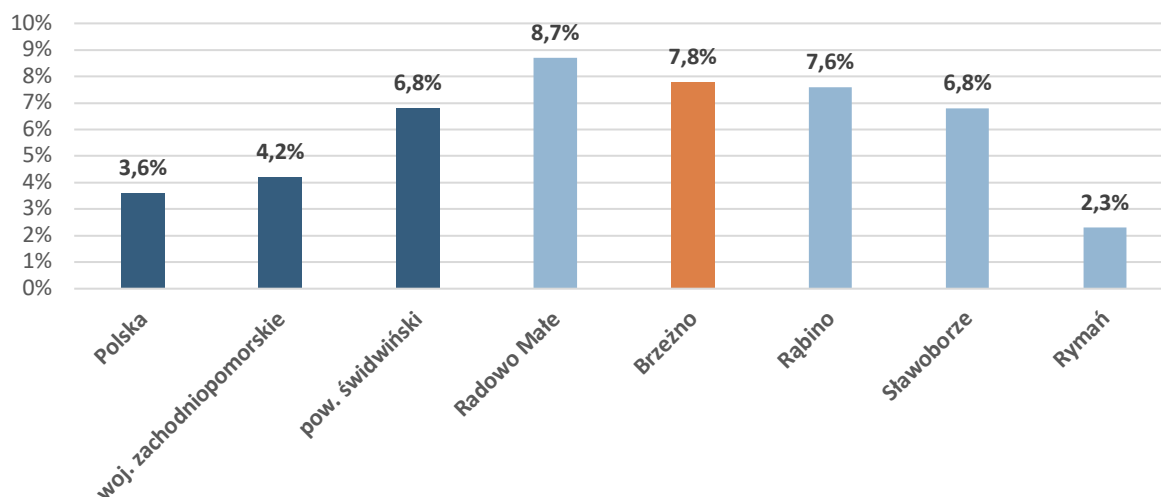
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Bezrobotni do 30. roku życia stanowili w 2024 roku 24,3% bezrobotnych Gminy Brzeźno – nieco mniej niż w 2019 roku (26,1%), ale więcej niż w województwie zachodniopomorskim (21,0%) i powiecie świdwińskim (23,9%). Z kolei **bezrobotni powyżej 50 lat stanowili 32,4% bezrobotnych** – dla porównania w 2019 roku było to 28,8%, w województwie w 2024 roku - 29,0%, a w powiecie – 27,6%. Może to świadczyć o **trudnościach w znalezieniu zatrudnienia przez osoby zarówno młode, jak i dojrzałe. Bezrobotni długotrwale w 2024 roku stanowili 48,6% wszystkich pozostających bez pracy** – nieco mniej niż w 2019 roku (49,5%) i mniej niż w województwie (48,9%) i powiecie (51,4%).

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na koniec 2024 roku w Gminie Brzeźno wyniósł 7,8%. Jest to wynik wyższy niż średnia dla kraju (3,6%), województwa zachodniopomorskiego (4,2%) oraz nieco wyższy niż wskaźnik dla powiatu świdwińskiego (6,8%). Na tle porównywanych gmin jest to jeden z najwyższych rezultatów – wyższy wynik odnotowano jedynie w Gminie Radowo Małe (8,7%). **Wartość analizowanego wskaźnika w gminie Brzeźno może wskazywać na istotne trudności mieszkańców w znalezieniu zatrudnienia w porównaniu do podobnych gmin, powiatu, województwa i kraju.** Wynika z tego, że lokalny rynek pracy może być bardziej

wymagający i mniej chłonny wobec osób poszukujących pracy niż w innych porównywanych jednostkach.

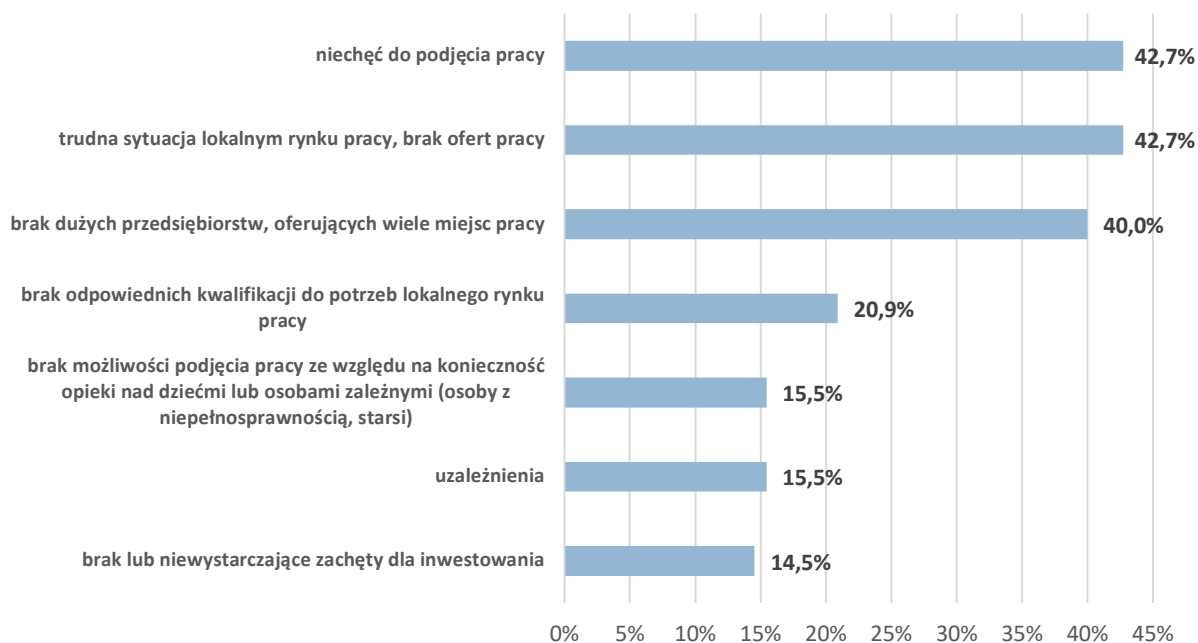
Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Mając możliwość wskazania maksymalnie 3 najważniejszych powodów bezrobocia w Gminie Brzeźno, po ponad 40% respondentów ankiety przeprowadzonej na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu wskazało na **niechęć do podjęcia pracy (42,7%)**, **trudną sytuację na lokalnym rynku pracy i brak ofert pracy (42,7%)** oraz **brak dużych przedsiębiorstw oferujących dużo miejsc pracy (40,0%)**.

Wykres 8. Odpowiedzi na pytanie „Jakie są według Pana/Pani główne powody bezrobocia w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Przedsiębiorczość

W Gminie Brzeźno na koniec 2024 roku zarejestrowane były 224 podmioty gospodarcze, co oznacza wzrost o 58 firm w porównaniu z rokiem 2019, kiedy działało 166 przedsiębiorstw. **W strukturze lokalnych podmiotów zdecydowanie dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób** – w 2019 roku stanowiły one 97,0% wszystkich firm (161 firm), a w 2024 roku ten odsetek wzrósł do 98,2% (220 firm). Drugą grupę stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – w 2019 roku stanowiły 3,0% ogółu przedsiębiorstw (5 firm), natomiast w 2024 roku ich udział spadł do 1,8% (4 firmy). Nie odnotowano większych podmiotów. **Brak większych firm,** zatrudniających powyżej 50 pracowników może powodować ograniczone możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

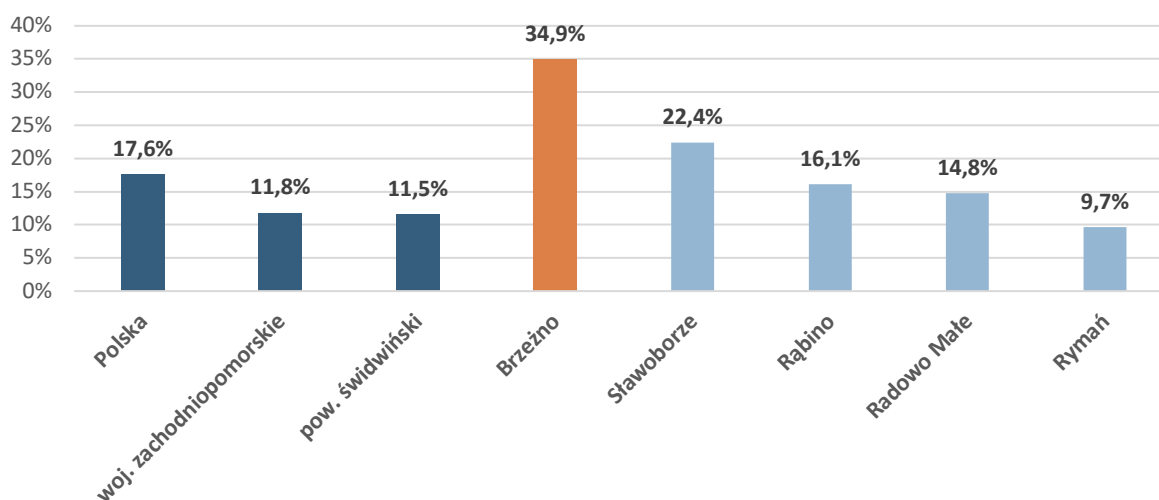
Tabela 5. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Brzeżno według liczby zatrudnionych w 2019 i 2024 roku

Kategoria podmiotów	2019		2024	
	Liczba podmiotów [szt.]	Odsetek wszystkich podmiotów [%]	Liczba podmiotów [szt.]	Odsetek wszystkich podmiotów [%]
0-9 pracowników	161	97,0%	220	98,2%
10-49 pracowników	5	3,0%	4	1,8%
50-249 pracowników	0	0,0%	0	0,0%
250-999 pracowników	0	0,0%	0	0,0%
1 000 i więcej pracowników	0	0,0%	0	0,0%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Liczba przedsiębiorstw w Gminie Brzeżno notuje najwyższy wzrost w całej grupie porównawczej, osiągając dynamikę 34,9% w latach 2019-2024. Jest to wynik znacznie wyższy od wskaźnika dla Polski (17,6%), województwa zachodniopomorskiego (11,8%) i powiatu świdwińskiego (11,5%). To korzystny aspekt wskazujący na dynamiczny wzrost przedsiębiorczości w analizowanej jednostce.

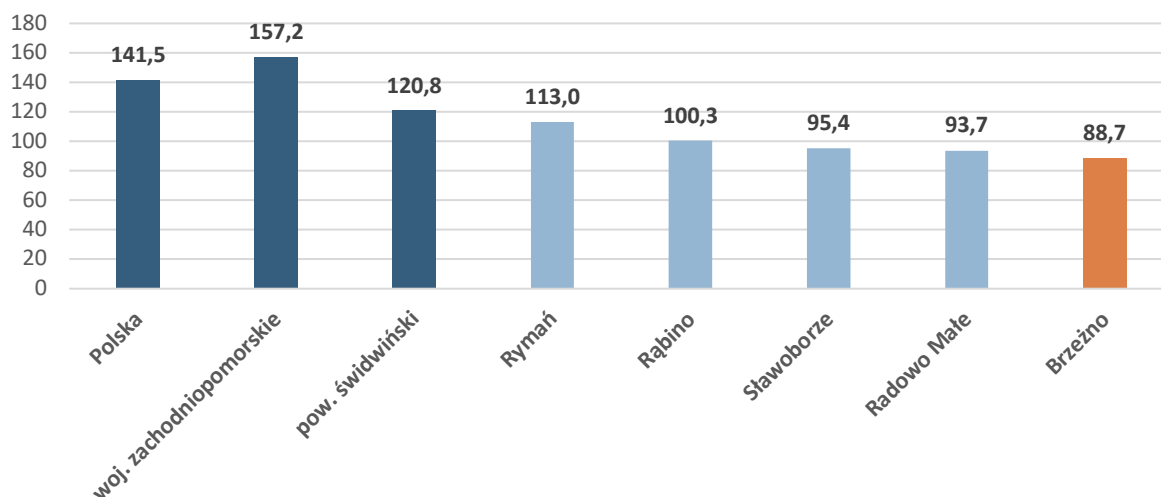
Wykres 9. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w latach 2019-2024 w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2024 roku na 1 000 mieszkańców Gminy Brzeżno przypadało 88,7 podmiotów gospodarczych. Jest to wyraźnie mniej niż średnia dla kraju (141,5), województwa zachodniopomorskiego (157,2) oraz powiatu świdwińskiego (120,8). Gmina Brzeżno plasuje się ponadto najślabiej z gmin grupy porównawczej. Oznacza to, że **poziom przedsiębiorczości w Gminie Brzeżno jest niższy niż w porównywanych jednostkach.** Korzystnym jest zatem wcześniej odnotowany dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych, pozwalający „narobić” dystans w tym obszarze do podobnych gmin.

Wykres 10. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [szt.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Największą część podmiotów gospodarczych w Gminie Brzeżno stanowią przedsiębiorstwa z sekcji **F – Budownictwo, które reprezentują 23,2% ogółu podmiotów.** Kolejną istotną grupę tworzą podmioty z sekcji **G – Handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, stanowiące 12,5%** wszystkich firm oraz podmioty z sekcji **Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, reprezentujące 8,9% ogółu podmiotów.** To struktura obrazująca dominujące gałęzie lokalnej gospodarki.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze w Gminie Brzeźno według sekcji PKD w 2024 roku

Sekcja	Nazwa sekcji	Liczba podmiotów [szt.]	Odsetek wszystkich podmiotów [%]
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	7,6%
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	0	0,0%
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	18	8,0%
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	2,7%
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0,0%
Sekcja F	Budownictwo	52	23,2%
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	28	12,5%
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	4	1,8%
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	3,1%
Sekcja J	Informacja i komunikacja	1	0,5%
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	0,9%
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	5,4%
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12	5,4%
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	2,2%
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	2,2%
Sekcja P	Edukacja	9	4,0%
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	8,9%
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	1,8%
Sekcje S i T	Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	17	7,6%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Podsumowując, Gmina Brzeźno boryka się z problemem bezrobocia oraz stosunkowo niskim poziomem przedsiębiorczości na tle powiatu, województwa i kraju. Dominują małe firmy, zatrudniające do 9 osób, a udział średnich przedsiębiorstw maleje, co przekłada się na ograniczone możliwości zatrudnienia i mniejsze szanse rozwoju lokalnego rynku pracy. Pomimo dynamicznego wzrostu liczby przedsiębiorstw w Gminie Brzeźno na przestrzeni

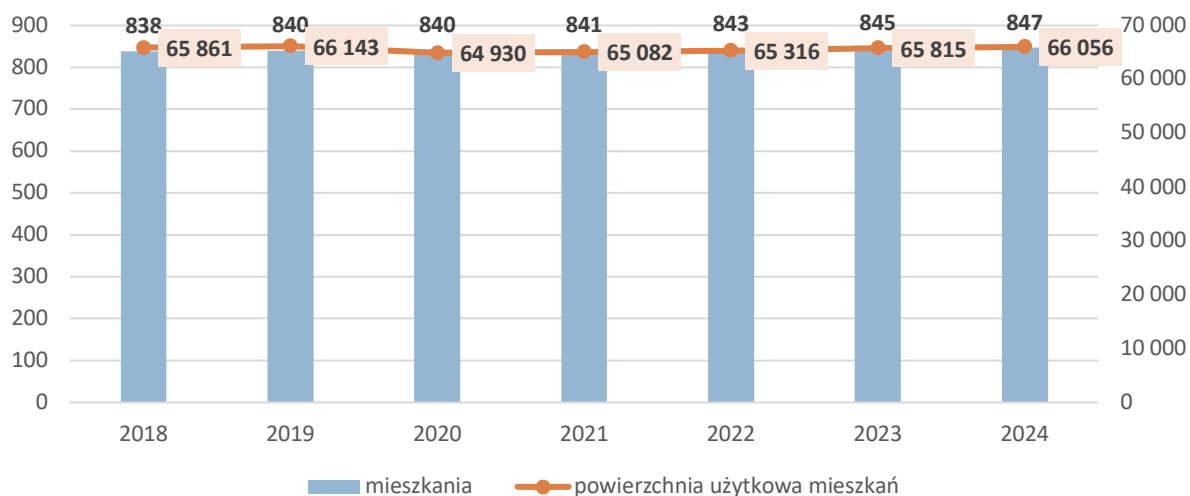
ostatnich lat, wskaźnik liczby firm w na 1 000 mieszkańców jest zdecydowanie niższy niż dla kraju, województwa, powiatu i porównywanych gmin. Dalsze działania wspierające rozwój przedsiębiorczości oraz aktywizację zawodową są niezbędne, aby poprawić warunki gospodarcze i sytuację zawodową mieszkańców Gminy Brzeźno.

3.4 Sytuacja mieszkaniowa i infrastruktura

Zasoby mieszkaniowe

Według danych GUS **liczba mieszkań w Gminie Brzeźno wynosiła w 2024 roku 847** i była wyższa o 1,1% niż w 2018 roku, gdy mieszkań było 838. W omawianym okresie (2018-2024) powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie Gminy wzrosła zaledwie o 0,3%. Przeciętna powierzchnia użytkowa pojedynczego mieszkania spadła więc nieznacznie z 78,6 m² w 2018 roku do 78,0 m² w 2024 roku.

Wykres 11. Liczba mieszkań [szt.] i powierzchnia użytkowa mieszkań [m²] w Gminie Brzeźno w latach 2018-2024

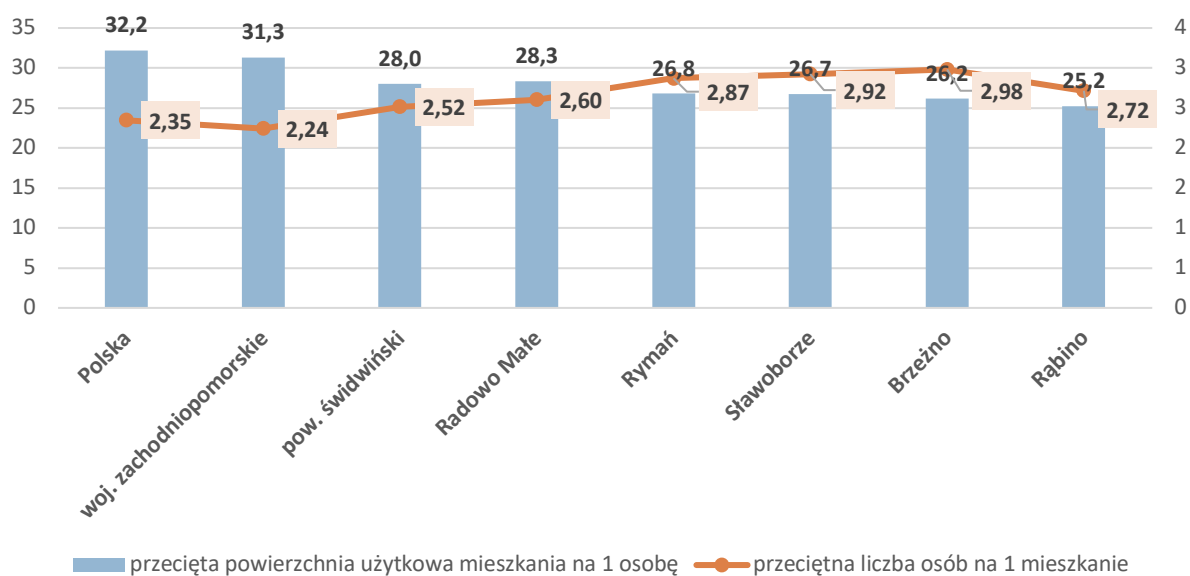

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Według danych GUS, **przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę w Gminie Brzeźno w 2024 roku wynosiła 26,2 m²**, co jest wynikiem mniej korzystnym niż średnia dla kraju (32,2 m²), województwa (31,3 m²), powiatu świdwińskiego (28,0 m²) oraz większości gmin grupy porównawczej. Jeśli chodzi o liczbę osób przypadających na jedno mieszkanie, w analizowanej jednostce wyniosła ona 2,98, a więc wskaźnik ten był

wyższy (a więc mniej korzystny) niż w przypadku kraju, województwa i powiatu oraz analizowanych gmin. To oznacza, że **mieszkania w Gminie Brzeźno są statystycznie mniejsze i zamieszkuje je statystycznie więcej osób niż przeciętnie w kraju czy regionie.**

Wykres 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m²] i przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie [os.] w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2024 roku w zasobie Gminy Brzeźno pozostawało **21 mieszkań komunalnych**, w tym **4 mieszkania socjalne**. Na mieszkanie socjalne oczekiwało 16 rodzin³.

Infrastruktura sieciowa

W Gminie Brzeźno dostępność infrastruktury sieciowej jest niższa niż w większości gmin grupy porównawczej. **W 2023 roku z wodociągu korzystało 81,9% mieszkańców Gminy Brzeźno** – mniej niż w gminach Rąbino, Radowo Małe czy Sławoborze (wszystkie powyżej 95%). **Kanalizacja obejmuje 57,2% ludności**, podczas gdy w gminach Sławoborze czy Rąbino

³ Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, s. 11.

jest to powyżej 85%. Jedynie dostęp do gazu sieciowego w Gminie Brzeźno (38,5%) jest większy niż w gminach grupy porównawczej.

Tabela 7. Odsetek mieszkańców korzystających z wodociągu, kanalizacji i gazu w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2023 [%]

Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Zmiana 2018-2023 [p.p.]
Wodociąg							
Polska	92,0%	92,2%	92,2%	92,4%	92,5%	92,6%	+0,6 p.p.
woj. zachodniop.	96,2%	96,2%	96,2%	96,2%	96,3%	96,3%	+0,1 p.p.
pow. świdwiński	94,2%	94,2%	94,3%	94,3%	94,3%	94,4%	+0,2 p.p.
Brzeźno	81,3%	81,3%	81,4%	81,6%	81,8%	81,9%	+0,6 p.p.
Rąbino	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%	0,0 p.p.
Rymań	72,8%	73,1%	73,5%	74,0%	74,3%	74,4%	+1,6 p.p.
Sławoborze	96,7%	96,8%	96,8%	96,8%	96,9%	96,9%	+0,2 p.p.
Radowo Małe	98,1%	98,1%	98,1%	98,1%	98,1%	98,1%	0,0 p.p.
Kanalizacja							
Polska	70,8%	71,2%	71,6%	71,9%	72,3%	72,6%	+1,8 p.p.
woj. zachodniop.	80,4%	80,6%	80,6%	80,8%	81,1%	81,3%	+0,9 p.p.
pow. świdwiński	82,4%	82,6%	82,7%	82,8%	82,9%	82,9%	+0,5 p.p.
Brzeźno	56,9%	56,9%	57,0%	57,0%	57,2%	57,2%	+0,3 p.p.
Rąbino	87,2%	87,2%	87,2%	87,2%	87,2%	87,2%	0,0 p.p.
Rymań	48,6%	49,2%	49,8%	50,6%	51,3%	80,1%	+31,5 p.p.
Sławoborze	91,7%	91,7%	91,8%	91,9%	91,9%	92,0%	+0,3 p.p.
Radowo Małe	65,8%	65,8%	65,7%	65,8%	65,9%	65,9%	+0,1 p.p.
Gaz							
Polska	52,3%	52,9%	54,8%	55,6%	55,9%	56,3%	+4,0 p.p.
woj. zachodniop.	59,2%	59,5%	61,4%	62,4%	63,1%	63,8%	+4,6 p.p.
pow. świdwiński	36,3%	39,5%	44,4%	46,0%	45,9%	49,4%	+13,1 p.p.
Brzeźno	32,9%	33,8%	37,0%	37,7%	38,2%	38,5%	+5,6 p.p.
Rąbino	6,3%	6,7%	6,8%	7,4%	7,4%	12,5%	+6,2 p.p.
Rymań	22,2%	23,4%	24,2%	25,6%	26,6%	27,3%	+5,1 p.p.

Sławoborze	20,1%	24,2%	26,4%	27,4%	28,1%	28,7%	+8,6 p.p.
Radowo Małe	0,0%	0,0%	7,4%	7,4%	7,4%	7,4%	+7,4 p.p.

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina Brzeźno ma ograniczony rynek mieszkaniowy: wielkość zasobów i ich użytkowa powierzchnia rosną bardzo powoli. Mieszkania są statystycznie mniejsze niż średnia na mieszkańca w Polsce czy regionie, zaś przeciętny lokal zamieszkuje więcej osób niż w gminach grupy porównawczej. Negatywnym aspektem jest także niższy niż w podobnych jednostkach stopień uzbrojenia technicznego – wodociągiem i kanalizacją. W kontekście planów budowy nowych osiedli (SIM KZN Bałtyk)⁴, można oczekiwać stopniowej poprawy sytuacji mieszkaniowej.

3.5 Sytuacja edukacyjna

Żłobki, oddziały żłobkowe i kluby dziecięce

Według danych GUS oraz rejestru żłobków i klubów dziecięcych portalu empatia.gov.pl **na terenie Gminy Brzeźno w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w roku 2025 nie działał żaden żłobek czy klub dziecięcy.** Jest to bardzo niepokojący aspekt. Brak miejsca, w którym byłaby organizowana opieka na dziećmi do 3. roku życia utrudnia osobom zajmującym się dziećmi (najczęściej kobietom) powrót na rynek pracy.

Przedszkola

W zakresie wychowania przedszkolnego w Gminie Brzeźni funkcjonują:

- **oddziały przedszkolne w Publicznej Szkole Podstawowej im. Kard. Ignacego Jeża w Brzeźnie**, dla której organem prowadzącym jest Gmina Brzeźno;
- **Niepubliczne Przedszkole „Rumcajs” w Brzeźnie**, prowadzone przez Stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie.

Od 2024 roku istnieje ponadto **Terapeutyczny Punkt Przedszkolny "Niebieski Koralik" w Brzeźnie.**

⁴ <https://sim-kzn-baltyk.pl/gmina-brzezno/>, dostęp:15.10.2025.

Według *Raportu o stanie Gminy Brzeżno za rok 2024* do przedszkoli tych uczęszczało w 2023 roku **61 dzieci**.

Tabela 8. Przedszkola w Gminie Brzeżno w 2023 roku

Przedszkole	Okres	Liczba dzieci
Oddziały przedszkolne w Publicznej Szkole Podstawowej im. Kard. Ignacego Jeża w Brzeżnie	1.09.2023 r. - 31.12.2023 r.	36
Niepubliczne Przedszkole „Rumcajs” w Brzeżnie	1.01.2023 r. - 31.12.2023 r.	25
RAZEM		61

Źródło: *Raportu o stanie Gminy Brzeżno za rok 2024*, s. 116-117.

Dla zachowania porównywalności danych do analizy wychowania przedszkolnego w Gminie Brzeżno na tle podobnych gmin wykorzystano statystyki GUS. W latach 2018-2024 **liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli w Gminie Brzeżno spadła o 4,2% – z 71 dzieci w 2018 roku do 68 dzieci w 2024 roku**. W porównaniu do analizowanych gmin regionu jest to jeden z mniejszych spadków. Nadal jednak oznacza nieco mniejszą liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.

Tabela 9. Liczba dzieci w przedszkolach w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2024 [os.]

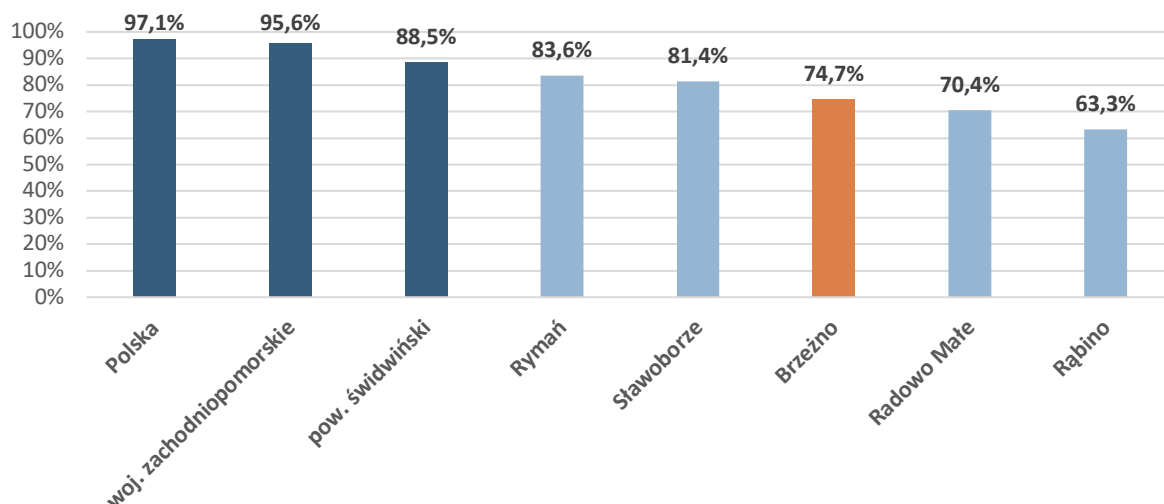
Jednostka	2018	2024	Zmiana 2018-2024
Polska	1 392 920	1 452 357	+4,3%
woj. zachodniopomorskie	55 818	55 413	-0,7%
pow. świdwiński	1 362	1 232	-9,5%
Rymań	104	110	+5,8%
Brzeżno	71	68	-4,2%
Rąbino	70	58	-17,1%
Sławoborze	126	106	-15,9%
Radowo Małe	102	99	-2,9%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Według danych GUS wartość wskaźnika **odsetka dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Brzeżno w 2024 roku wyniosła 74,7%**. To wynik niższy niż dla ogółu kraju (97,1%), województwa zachodniopomorskiego (95,6%) oraz powiatu świdwińskiego (88,5%). Jednocześnie Gmina Brzeżno plasuje się w środku

stawki do porównywanych gmin. Rezultat ten może świadczyć o **relatywnie dobrej dostępności miejsc w przedszkolach na tle podobnych jednostek samorządowych, choć nadal jest niewystarczający wobec standardów krajowych i wojewódzkich.**

Wykres 13. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Szkolnictwo podstawowe

W Gminie Brzeźno funkcjonuje jedna szkoła podstawowa - **Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Ignacego Jeża**, która według *Raportu o stanie Gminy Brzeźno za rok 2024* w okresie 1.09.2023 r. - 31.12.2023 r. kształciła 172 uczniów w klasach I-VIII. Placówka zatrudniała w tym czasie 28 nauczycieli (w tym 20 na pełnych etatach), gdzie większość stanowili nauczyciele dyplomowani (20 osób)⁵. W Gminie funkcjonuje także **Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Rzepczynie**, wchodząca w skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Rzepczynie, prowadzonego przez Towarzystwo Salezjańskie⁶.

⁵ Raportu o stanie Gminy Brzeźno za rok 2024, s. 116.

⁶ <https://mow-rzeczyno.pl/niepubliczna-szkola-podstawowa-im-jana-pawla-ii-w-rzeczynie/>, dostęp: 15.10.2025.

W roku 2024 według statystyk GUS w szkolnictwie podstawowym w Gminie Brzeżno było 203 uczniów. W 2018 roku liczba ta wynosiła 255 uczniów, co oznacza **spadek o 20,4%**. Spadek należy uznać za wysoki na tle gmin grupy porównawczej. Może to być wynikiem procesów demograficznych oraz migracji ludności. **Pogłębiający się spadek liczby uczniów** stanowi wyzwanie dla lokalnego systemu oświaty i wymaga uwzględnienia w dalszym planowaniu rozwoju edukacji i polityki społecznej w Gminie.

Tabela 10. Liczba uczniów w szkolnictwie podstawowym w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2024 [os.]

Jednostka	2018	2024	Zmiana 2018-2024
Polska	3 043 162	3 213 971	+5,6%
woj. zachodniopomorskie	127 578	130 921	+2,6%
pow. świdwiński	3 442	3 237	-6,0%
Rymań	266	257	-3,4%
Brzeżno	255	203	-20,4%
Rąbino	223	195	-12,6%
Sławoborze	335	303	-9,6%
Radowo Małe	326	296	-9,2%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

O jakości edukacji na poziomie podstawowym świadczyć mogą wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Wyniki uczniów z Gminy Brzeżno z języka polskiego w ostatnich latach były wyraźnie niższe niż średnie dla województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu świdwińskiego i pozostają jednymi z niższych na tle porównywanych gmin. Wyniki z matematyki – szczególnie w 2024 roku (23,0%) – również były niższe od średnich powiatowych i wojewódzkich. Podobnie jest z rezultatami z języka angielskiego. **Na tle analizowanych gmin analizowana jednostka nie wyróżnia się wynikami *in plus*, raczej zaliczając się do najłabiej wypadających gmin grupy porównawczej.** Poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym mogłaby realnie zwiększyć szanse młodych mieszkańców Gminy Brzeżno na udany start w edukacji ponadpodstawowej i dalszej ścieżce życiowej.

Tabela 11. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z j. polskiego, matematyki i j. angielskiego w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu i województwa w latach 2023-2025 [%]

Jednostka	j. polski			matematyka			j. angielski		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Polska	65,1%	59,2%	60,7%	52,4%	49,8%	44,9%	65,0%	64,9%	67,9%
woj. zachodniopomorskie	61,2%	55,0%	60,7%	48,8%	45,5%	44,9%	63,9%	64,0%	67,9%
pow. świdwiński	57,5%	47,7%	58,4%	45,3%	36,2%	38,7%	57,5%	49,7%	58,8%
Brzeżno	40,8%	36,6%	48,6%	33,2%	23,0%	36,8%	33,5%	31,9%	42,6%
Rąbino	60,6%	56,2%	64,6%	38,8%	32,5%	42,4%	40,9%	36,7%	49,9%
Sławoborze	58,5%	49,6%	60,1%	50,5%	43,4%	45,7%	65,2%	57,5%	58,2%
Radowo Małe	68,0%	52,8%	54,4%	53,6%	38,0%	27,3%	63,0%	58,9%	52,0%
Rymań	60,7%	62,1%	55,5%	42,4%	56,7%	42,7%	56,4%	69,9%	55,6%

Źródło: mapa.wyniki.edu.pl.

3.6 Stan opieki zdrowotnej

Według danych GUS z 2024 na terenie Gminy Brzeżno działała **1 przychodnia i 1 punkt apteczny**. Tym samym na 1 przychodnię oraz aptekę/punkt apteczny przypadało w Gminie 2 526 osób, co w przypadku przychodni jest wynikiem słabszym niż w ogóle kraju, województwa, powiatu i większości gmin grupy porównawczej, a przypadku aptek/punktów aptecznych – korzystniejszym.

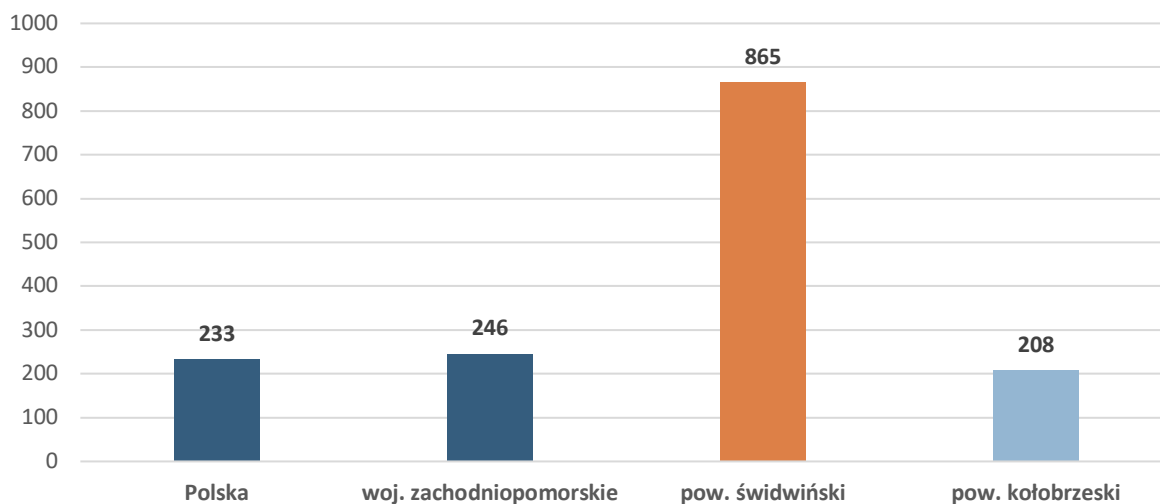
Tabela 12. Ludność na 1 przychodnię i 1 aptekę/punkt apteczny w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [os.]

Jednostka	Ludność na 1 przychodnię	Ludność na 1 aptekę/punkt apteczny
Polska	1 548	3 049
woj. zachodniopomorskie	1 487	2 919
pow. świdwiński	1 336	3 289
Brzeżno	2 526	2 526
Rąbino	3 231	3 231
Sławoborze	1 261	3 783
Radowo Małe	1 574	3 148
Rymań	1 810	3 620

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Specjalistyczną opiekę medyczną mieszkańcy Gminy Brzeźno otrzymać mogą w pobliskim Świdwinie, a w zakresie opieki szpitalnej – w Połczynie-Zdroju, w Szpitalu Powiatu Świdwińskiego⁷. Według danych GUS w 2023 roku w powiecie świdwińskim funkcjonowało jedynie 50 łóżek szpitalnych. Poniżej – relacja z liczby łóżek szpitalnych z liczbą mieszkańców danego powiatu. Można zauważyć, że **statystyczna dostępność opieki szpitalnej w powiecie świdwińskim, w którym leży Gmina Brzeźno, na tle porównywanych jednostek jest bardzo słaba.**

Wykres 14. Liczba mieszkańców na 1 łóżko w szpitalach ogólnych w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2023 roku [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

3.7 Charakterystyka życia kulturalnego i sportu

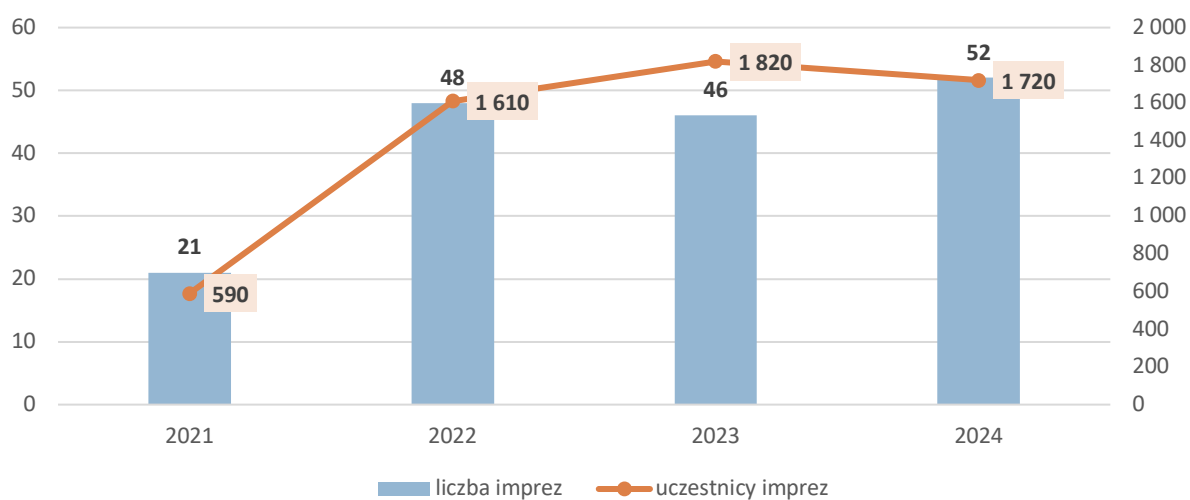
W zakresie pobudzania życia kulturalnego w Gminie Brzeźno działa **Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Brzeźnie**. Poza siedzibą w Brzeźnie biblioteka posiada **filię w Stonowicach**. Podmiot ten angażuje się w życie kulturalne Gminy, promuje ją w regionie i w Polsce, wspomaga inicjatywy oddolne, buduje więzi społeczne między mieszkańcami oraz rozwija integrację międzypokoleniową. Jego głównym zadaniem jest tworzenie, upowszechnianie

⁷ <https://przyjazny-szpital.pl/szpital-powiatu-swidwinskiego/>, dostęp: 16.10.2025.

i ochrona kultury oraz zaspokajanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa. Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Brzeźnie powstał na mocy Uchwały nr XXI/126/2020 Rady Gminy Brzeźno z dnia 18 grudnia 2020 roku⁸.

Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Brzeźnie rozpoczął swoją działalność od organizacji 21 imprez w 2021 roku. Ich liczba wzrosła do 52 w 2024 roku. Wraz z rosnącą liczbą imprez zauważalnie zwiększała się także liczba ich uczestników: z 590 w 2021 roku do 1 720 w 2024 roku. Widoczna jest zatem tendencja wzrostowa, co wskazuje na systematyczną poprawę dostępności i aktywności w obszarze kultury. W Gminie Brzeźno – jak wskazuje GUS – w 2024 roku działały **4 koła/kluby/sekcje z 51 członkami**. Te koła i sekcje to: 2 z kategorii taneczne, 1 z kategorii muzyczne i 1 z kategorii teatralne.

Wykres 15. Liczba imprez [szt.] i uczestników imprez [os.] organizowanych przez gminną jednostkę kultury w Gminie Brzeźno w latach 2021-2024

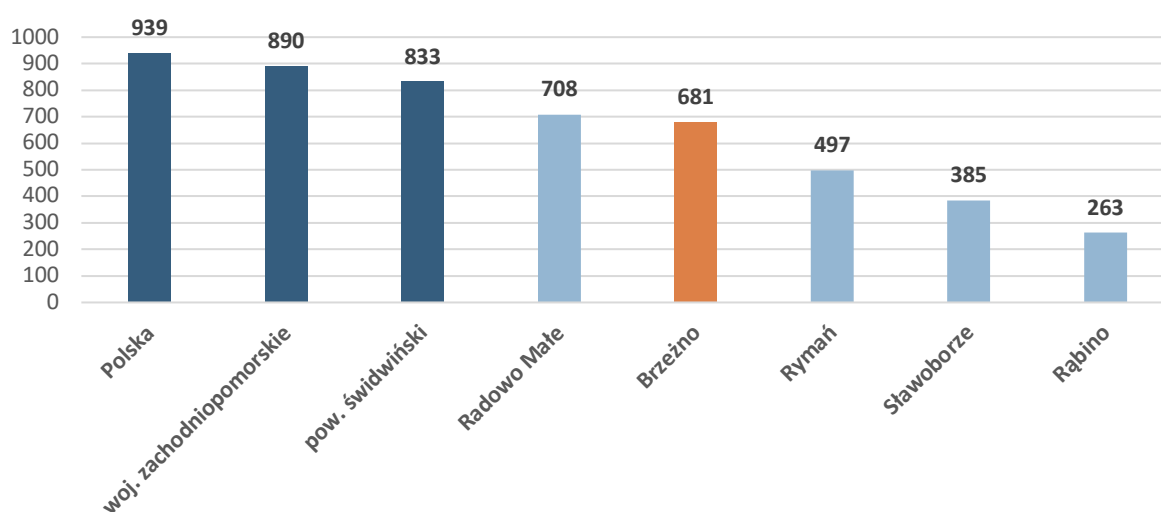
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

⁸ <https://gokibrzezno.naszgok.pl/pliki/plik/8022021uchwalanrxxi1262020-1652430738.pdf>,
15.10.2025.

dostęp:

W porównaniu z innymi gminami grupy porównawczej **aktywność kulturalna w Gminie Brzeźno** (bazując na danych GUS w relacji z liczbą mieszkańców) **w 2024 roku była jedną z wyższych** (wyższą notowała jedynie Gmina Radowo Małe). Była ona jednocześnie niższa niż w kraju, województwie i powiecie, jednakże uznać to należy za dobry wynik, zwłaszcza z uwagi na krótki okres działalności gminnej instytucji kultury.

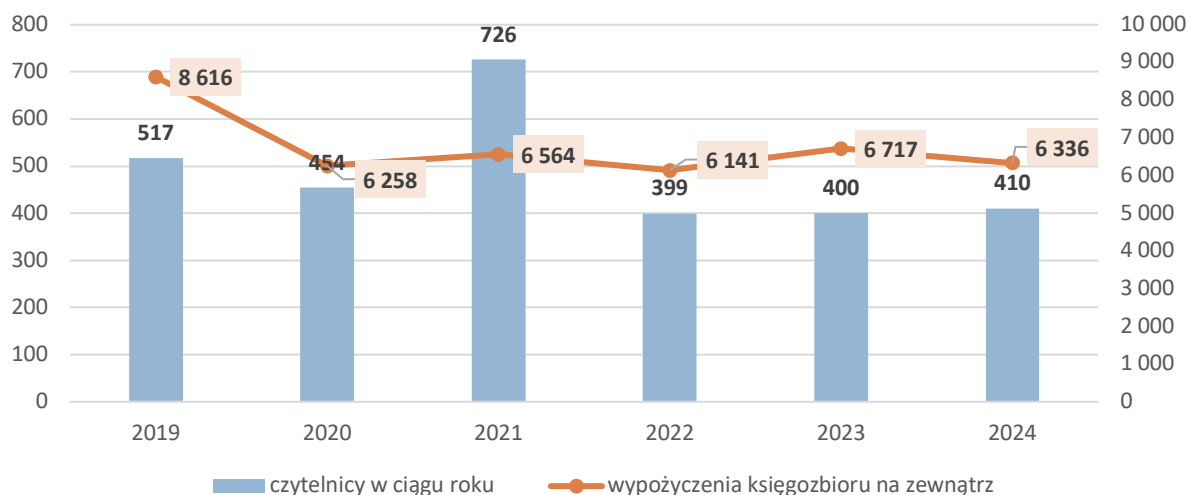
Wykres 16. Uczestnicy imprez na 1 000 ludności w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2024 roku z bibliotek w Gminie Brzeźno zrealizowano 6 336 wypożyczeń księgozbioru, a liczba czytelników wynosiła 410 osób. Można zauważyć, że **aktualnie liczba czytelników bibliotek jest wyraźnie niższa niż przed pandemią COVID-19**, gdy czytelników było 517 w 2019 roku. Paradoksalnie w 2021 roku odnotowano największą liczbę czytelników – 726 osób, jednak w kolejnych latach nastąpił wyraźny spadek do obecnego poziomu.

Wykres 17. Liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz [szt.] i czytelników bibliotek w ciągu roku [os.] w Gminie Brzeźno w latach 2019-2024

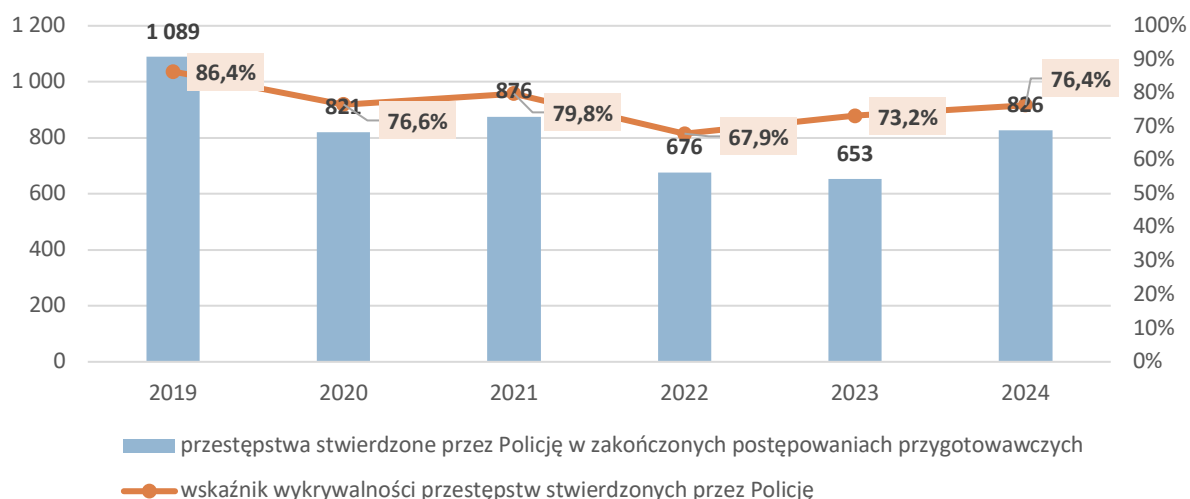
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Należy zaznaczyć, że dane na temat aktywności kulturalnej pochodzące z GUS mogą nie uwzględniać całości życia kulturalnego w Gminie wobec niedoskonałości sprawozdawczości. Zarysowują one jednak pewne trendy i tendencje oraz umożliwiają porównanie ze sobą jednostek samorządu terytorialnego wobec braku innego, wiarygodnego i jednolitego dla nich wszystkich gmin źródła danych.

3.8 Stan bezpieczeństwa publicznego

Wobec braku statystyk dla samej Gminy Brzeźno, odniesiono się do wskaźników dotyczących liczby przestępstw dla całego powiatu świdwińskiego, którego Gmina Brzeźno jest częścią. **W 2024 roku w powiecie świdwińskim odnotowano 826 przestępstw.** Liczba przestępstw w latach 2018-2024 ulegała wahaniom – najwyższa była w 2019 roku (1 089 przestępstw), z kolei najniższa w 2023 roku (653 przestępstwa). Podobnie jest w przypadku **wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw**, który po osiągnięciu maksimum w 2019 roku (86,4%) spadł do najniższego poziomu w 2022 roku (67,9%), a **w 2024 roku przyjął wartość 76,4%.** **W ostatnich dwóch latach obserwuje się rokroczną poprawę wartości tego wskaźnika, co jest trendem pozytywnym.**

Wykres 18. Przepęstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych [szt.] oraz wskaźnik wykrywalności sprawców przepęstw stwierdzonych przez Policję [%] w powiecie świdwińskim w latach 2019-2024

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Poniżej, dane na temat różnego rodzaju przepęstw popełnianych w powiecie świdwińskim. **W przypadku wielu typów odnotowuje się spadek liczby stwierdzonych przez Policję przepęstw – wyjątkiem są przepęstwa o charakterze gospodarczym (+218,6%) i przeciwko mieniu (+71,8%), które wykazały wzrost.** Należy jednak odnotować, że w przypadku kilku kategorii przepęstw ich liczba ulegała wyraźnym wahaniom na przestrzeni lat 2019-2024, co nie wpisuje się jednoznacznie w trend spadkowy czy wzrostowy – tak jest w przypadku przepęstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji czy przeciwko życiu i zdrowiu, które pomimo ostatecznie spadkowej tendencji, wykazywały fluktuacje w poszczególnych latach.

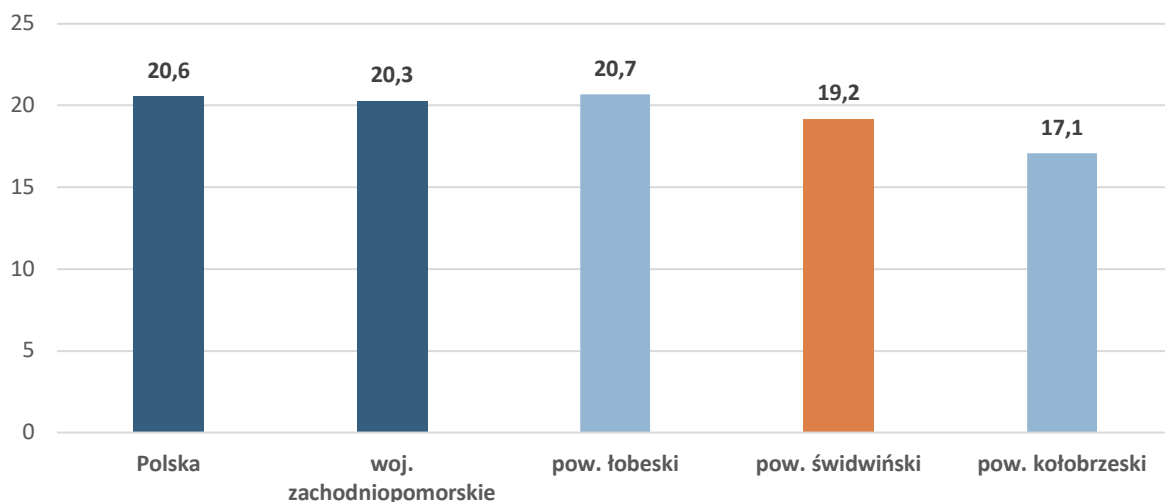
Tabela 13. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według typu w powiecie świdwińskim w latach 2019-2024 [szt.]

Typ przestępstwa	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Zmiana 2019-2024
o charakterze kryminalnym	726	545	625	499	444	480	-33,9%
o charakterze gospodarczym	70	108	115	28	85	223	+218,6%
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji - drogowe	227	115	88	94	75	85	-62,6%
przeciwko życiu i zdrowiu	23	14	22	26	9	12	-47,8%
przeciwko mieniu	238	308	414	286	264	409	+71,8%
przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności	47	48	45	41	41	37	-21,3%
przeciwko rodzinie i opiece	88	90	88	75	90	86	-2,3%
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji - inne	241	121	94	103	83	92	-61,8%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na tle kraju i województwa **poziom przestępczości mierzony jako liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1 000 mieszkańców w powiecie świdwińskim w 2024 roku był niższy niż w ogóle kraju i województwa – wynosił 19,2 przestępstw na 1 000 mieszkańców**. To lepiej niż w powiecie łobeskim, ale gorzej niż w powiecie kołobrzeskim.

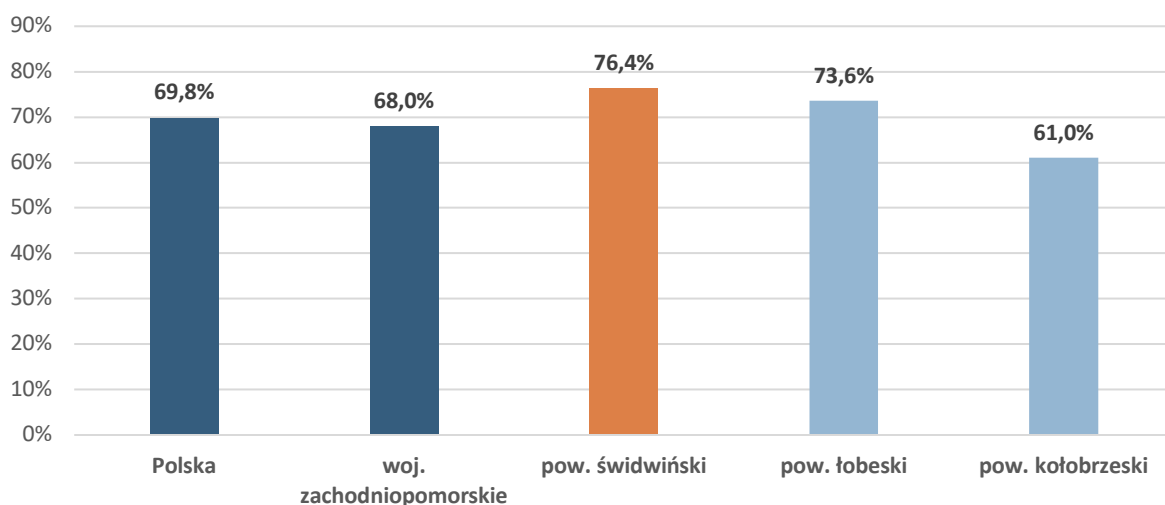
Wykres 19. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1 000 mieszkańców w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2024 roku [szt.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Poziom wykrywalności sprawców przestępstw w powiecie świdwińskim na tle porównywanych podmiotów był w 2024 roku na bardzo dobrym poziomie – wyraźnie wyższym niż wskaźnik dla kraju i województwa, a także innych porównywanych powiatów.

Wykres 20. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2024 roku [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Przyjrano się także kwestiom bezpieczeństwa drogowego, badając liczbę zdarzeń drogowych w oparciu o statystyki Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji, operującego na danych udostępnionych przez Komendę Główną Policji w Warszawie. **W latach 2019-2024 na drogach Gminy Brzeźno dochodziło średnio do 13,7 zdarzeń drogowych rocznie. W tym okresie na drogach Gminy zginęły 2 osoby, 12 został ciężko rannych (średnio 2 na rok), a 1 była ranna lekko.**

Tabela 14. Liczba zdarzeń drogowych oraz zmarłych i rannych w ich wyniku w Gminie Brzeźno w latach 2019-2024

Kategoria	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Średnia 2019-2024
zdarzenia drogowe [szt.]	14	13	16	13	13	13	13,7
zmarli [os.]	0	1	0	1	0	0	0,3
ciężko ranni [os.]	3	2	2	1	3	1	2,0
lekko ranni [os.]	0	0	1	0	0	0	0,2

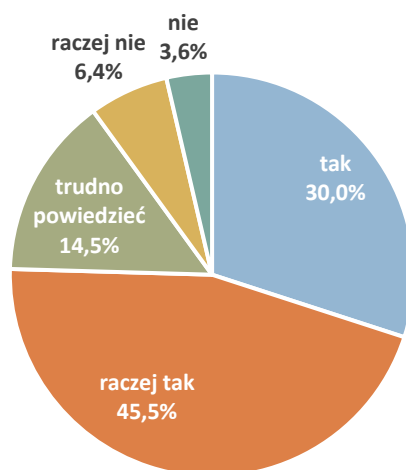
Źródło: System Ewidencji Wypadków i Kolizji.

Analizując dane Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji zbiorczo dla ostatnich 5 lat można wskazać, że:

- w Gminie najczęściej dochodzi do zderzeń pojazdów bocznych oraz najechanie na zwierzę lub drzewo;
- przyczynami wypadków są najczęściej nieprawidłowe wymijanie i niedostosowanie prędkości do warunków ruchu;
- do zdarzeń drogowych dochodziło najczęściej na jezdni i poboczu, przeważnie na odcinkach prostych drogi przy świetle dziennym, w dobrych warunkach atmosferycznych, w miejscach, w których nie było sygnalizacji świetlnej;
- do wypadków najczęściej dochodziło w Brzeźnie.

Około 3/4 respondentów ankiety realizowanej na potrzeby tego dokumentu (75,5%) odpowiada twierdząco na pytanie „Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w gminie Brzeźno”. Kolejne 14,5% nie ma jednoznacznego zdania w tym temacie. Jedynie co dziesiąty respondent (10,0%) nie czuje się bezpiecznie w najbliższym otoczeniu swojego miejsca zamieszkania.

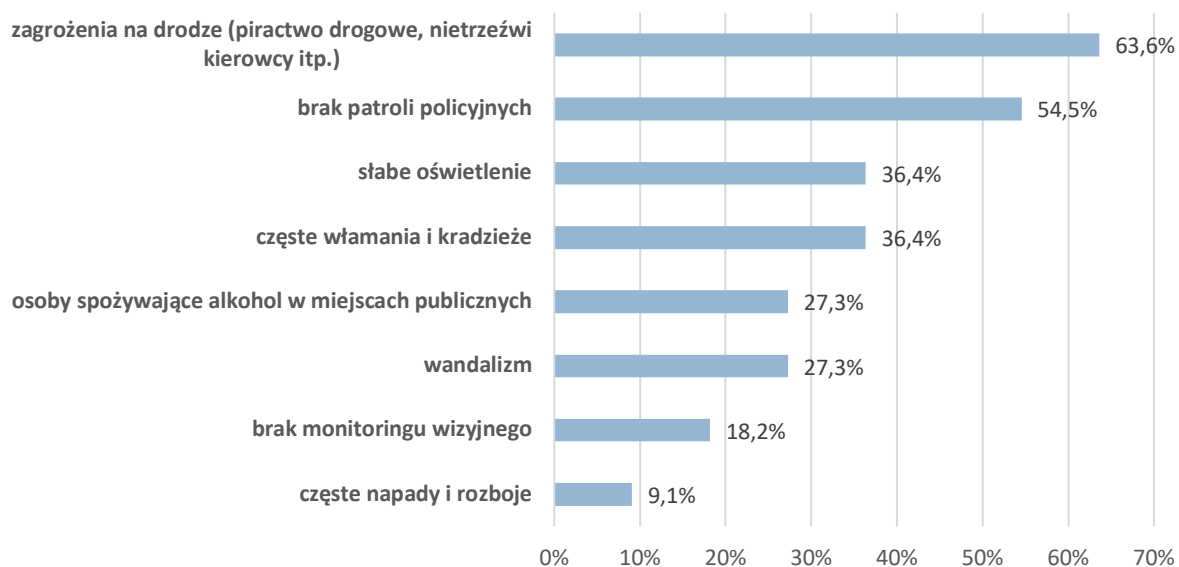
Wykres 21. Odpowiedzi na pytanie „Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Osoby, które w poprzednim pytaniu zaznaczyły odpowiedzi „raczej nie” i „nie” wypowiadały się dodatkowo na temat tego, jakie są przyczyny ich braku poczucia bezpieczeństwa w Gminie. Największa część z nich wskazała na **zagrożenia na drodze** (63,6%) oraz **brak patroli policyjnych** (54,5%). Odpowiedzi mieszkańców mogą wskazywać na konieczność eliminacji ryzyk w ruchu drogowym czy poprawę skuteczności działań służb w przestrzeni publicznej.

Wykres 22. Odpowiedzi na pytanie „Jakie są przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa w gminie Brzeżno?” wśród respondentów ankiety wykazujących brak poczucia bezpieczeństwa w gminie

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeżno.

Teren Gminy Brzeżno objęty jest działaniem **Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie** i dzielnicowego odpowiadającego za ten rejon służbowy⁹. Gmina dysponuje także **Strażą Gminną**. W zakresie bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Brzeżno działają ponadto **Ochotnicze Straże Pożarne: w Brzeżnie** (wpisana do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego), **Rzeczynie** (wpisana do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego) i **Słonowicach**.

⁹ <https://swidwin.policja.gov.pl/zsd/twoj-dzielnicowy/dzielnicowi-kpp-swidwin/62915,Dzielnicowi-KPP-Swidwin.html>, dostęp: 15.10.2025.

3.9 Działalność organizacji pozarządowych

W Krajowym Rejestrze Sądowym figuruje 5 organizacji pozarządowych z Gminy Brzeźno, z czego 1 jest w likwidacji (nie uwzględniono jej w wykazie poniżej). W *Ewidencji klubów i stowarzyszeń sportowych oraz Ewidencji uczniowskich klubów sportowych* Starostwa Powiatowego w Świdwinie znalazły się 4 kluby sportowe z Gminy Brzeźno. Dodatkowo Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich odnotowuje 3 podmioty z Gminy Brzeźno. Tak zidentyfikowane organizacje pozarządowe z siedzibą w Gminie Brzeźno prezentuje tabela poniżej.

Tabela 15. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Brzeźno

Rejestr	Nazwa	Siedziba	Rok rejestracji	Cele działalności
Krajowy Rejestr Sądowy	Fundacja Stonoga	Brzeźno	2022	<p>Realizacja zadań użyteczności publicznej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym organizacji dla nich wypoczynku, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, zdrowego stylu życia i sportu, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, prowadzenia turnusów rehabilitacyjnych i terapeutycznych, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym z zaburzeniami komunikacji językowej oraz zaburzeniami rozwoju, prowadzenia terapii rehabilitacyjnej, sensorycznej, behawioralnej, pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób społecznie marginalizowanych, promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy, promocji i organizacji wolontariatu.
	Ochotnicza Straż Pożarna w Słonowicach	Słonowice	2004	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami, Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposoby ochrony przed nimi, Rozwijanie wśród członków ochotniczych straży pożarnych kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich, Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
	Ochotnicza Straż Pożarna w Brzeźnie	Brzeźno	2004	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami, Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,

				<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, • Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, • Uczestniczenie i reprezentowanie ochotniczej straży pożarnej w organizacjach samorządowych i przedstawicielskich, • Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
	Ochotnicza Straż Pożarna w Rzepczynie	Rzepczyno	2004	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami, • Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, • Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposoby ochrony przed nimi, • Rozwijanie wśród członków ochotniczych straży pożarnych kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, • Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich, • Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
Ewidencja klubów i stowarzyszeń sportowych oraz Ewidencja uczniowskich klubów sportowych Starostwa Powiatowego w Świdwinie	Gminny Ludowy Klub Sportowy „OLIMPIA” Brzeżno	Brzeżno	2013	<ul style="list-style-type: none"> • Krzewienie kultury fizycznej i sportu, • Rozwijanie różnych form aktywności sportowej, • Uczestnictwo w imprezach sportowych, • Organizowanie różnorodnych form współzawodnictwa sportowego
	Jeździecki Klub Sportowy Pęczeryno	Pęczeryno	2019	
	Uczniowski Klub Jeździecki „AGRO – RANCHO” w Karsiborze	Karsibór	2014	
	Uczniowski Klub Sportowy „Don Bosco” Rzepczyno	Rzepczyno	2021	

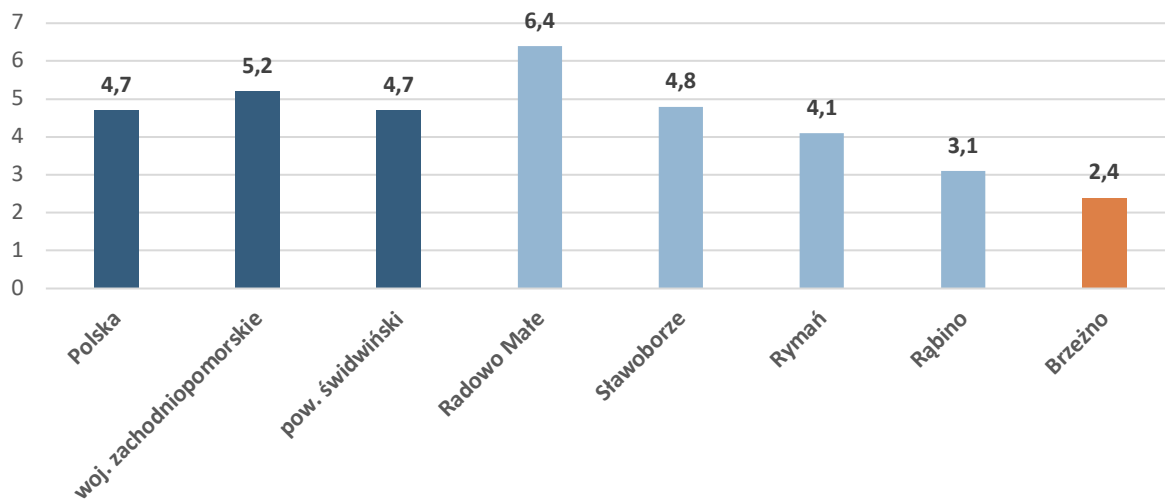
Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich	Koło Gospodyń Wiejskich w Rzepczynie	Rzepczyno	2018	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich, • Prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich, • Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet, • Inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi, • Upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych, • Reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej, • Rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej, • Wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich
	Koło Gospodyń Wiejskich „Nasz Karsibór”	Karsibór	2021	
	Koło Gospodyń Wiejskich Pęczerynianki w Pęczerynie	Pęczeryno	2025	

Źródło: Krajowy Rejestr Sądowy, *Ewidencja klubów i stowarzyszeń sportowych* oraz *Ewidencja uczniowskich klubów sportowych* Starostwa Powiatowego w Świdwinie, Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich.

Podczas zogniskowanego wywiadu grupowego listę organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Brzeźno uzupełniono o Ligę Obrony Kraju Koło Sokół w Brzeźnie.

Według danych GUS na terenie Gminy Brzeźno w 2024 roku funkcjonowały: 1 fundacja oraz 5 stowarzyszeń i organizacji społecznych – tej wielkości użyto do porównania z innymi jednostkami. **Na 1 000 mieszkańców daje to 2,4 organizacji pozarządowych** – to najniższy wynik na tle innych gmin grupy porównawczej. Niska liczba organizacji społecznych funkcjonujących w Gminie Brzeźno może świadczyć o **słabym poziomie aktywności obywatelskiej** i ograniczonych możliwościach mieszkańców w realizowaniu inicjatyw oddolnych, a także w rozwoju lokalnych przedsięwzięć społecznych i integracji lokalnej społeczności. Należy jednak pamiętać, że sama liczba zarejestrowanych organizacji nie odzwierciedla skali ich realnej działalności ani zasięgu, a liczba aktywnych członków i oddziaływanie społeczne mogą być bardzo różne.

Wykres 23. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 ludności w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [szt.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Zakres, kierunki oraz sposoby realizacji wspólnych działań i współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi są corocznie ustalane w **Programie współpracy Gminy Brzeźno z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego**. Na moment opracowywania Strategii (październik 2025) w konsultacjach był projekt Programu dla 2026 roku. Program dla 2025 roku zakładał

zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy Brzeźno oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa między Gminą a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jako cel główny.

Celami szczegółowymi były z kolei:

- efektywne wykonywanie zadań publicznych,
- poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Brzeźno poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzrost integracji społecznej,
- określenie zasad, obszarów, kierunków i form wzajemnej współpracy oraz udzielania pomocy organizacjom przez samorząd gminny,
- prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców Gminy Brzeźno.

Program określał, że zlecenie realizacji zadań publicznych może mieć formy powierzenia wykonywania zadań publicznych w ramach otwartego konkursu ofert lub z pominięciem konkursu ofert. W 2025 roku na realizację zadań publicznych objętych Programem planowano przeznaczyć 45 000,00 zł¹⁰.

W 2025 roku Gmina Brzeźno w kontekście współpracy z organizacjami pozarządowymi ogłosiła otwarty konkurs ofert na realizację zadania pn. „Prowadzenie Środowiskowego Ogniska Wychowawczego na terenie Gminy Brzeźno”. Dotację na realizację zadania otrzymało Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Okręgowy w Koszalinie na kwotę 30 000,00 zł¹¹. W 2025 roku Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy

¹⁰ Program współpracy Gminy Brzeźno z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok.

¹¹ <https://brzezno.biuletyn.net/?bip=1&cid=69>, dostęp: 15.10.2025.

w Świdwinie złożyła także ofertę na realizację zadania publicznego dot. zagospodarowania otoczenia kościoła filialnego w Słonowicach na kwotę 10 000,00 zł¹².

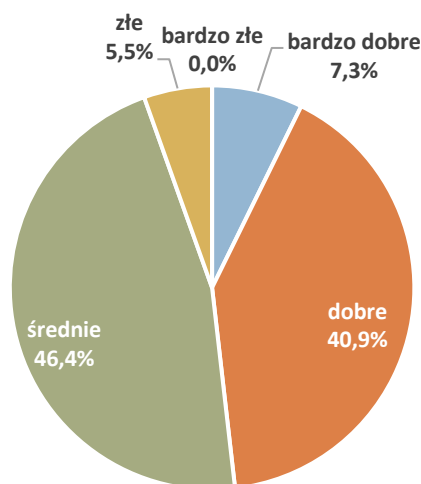
Na podstawie dotychczasowych doświadczeń współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego a Gminą Brzeźno można stwierdzić, że podmioty ekonomii społecznej mają potencjał do angażowania się w działania związane ze wsparciem dzieci i młodzieży czy ochrony lokalnego dziedzictwa. Właściwym kierunkiem jest kontynuowanie i pogłębianie współpracy z organizacjami pozarządowymi, zgodnie z corocznymi programami współpracy.

3.10 Warunki życia i problemy społeczne

Warunki życia

Największa część respondentów ankiety, realizowanej na potrzeby niniejszego dokumentu (46,4%), uważa warunki życia Gminy Brzeźno jako średnie. Przez 48,2% oceniane są one jako dobre lub bardzo dobre, a jedynie przez 5,5% - jako złe.

Wykres 24. Odpowiedzi na pytanie „Jakie w Pana/Pani ocenie są aktualne warunki życia mieszkańców gminy Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

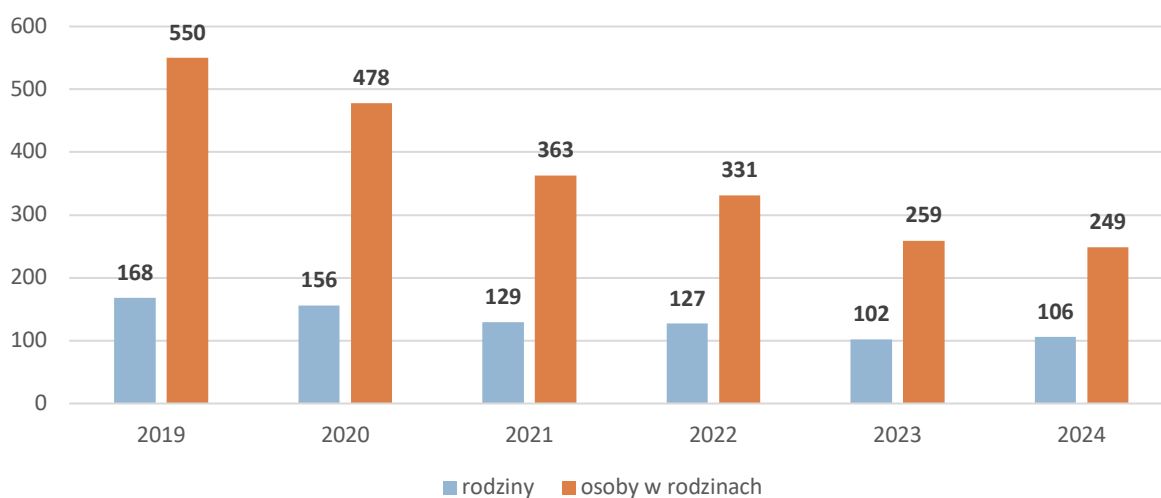
Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

¹² <https://brzezno.biuletyn.net/?bip=1&cid=70>, dostęp: 15.10.2025.

Problemy społeczne

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie wskazują, że w **2024 roku z pomocy społecznej korzystało 106 rodzin z 249 osobami w tych rodzinach**. Widoczny jest **trend spadkowy jeśli chodzi o liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej** w analizowanej jednostce.

Wykres 25. Liczba rodzin [szt.] oraz osób w rodzinach [os.] korzystających z pomocy społecznej w Gminie Brzeżno w latach 2019-2024

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 dla Gminy Brzeżno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, s. 15.

Przyjrano się liczbie rodzin, którym udzielono wsparcia w ramach pomocy społecznej według powodów. **Najwięcej z nich korzystało w 2024 roku ze wsparcia z powodu ubóstwa** (62 rodziny) i **bezrobocia** (61 rodzin), a następnie **długotrwałej lub ciężkiej choroby** (26 rodzin) i **niepełnosprawności** (19 rodzin). Odnotowano wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia w latach 2019-2024 przede wszystkim z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa oraz bezdomności.

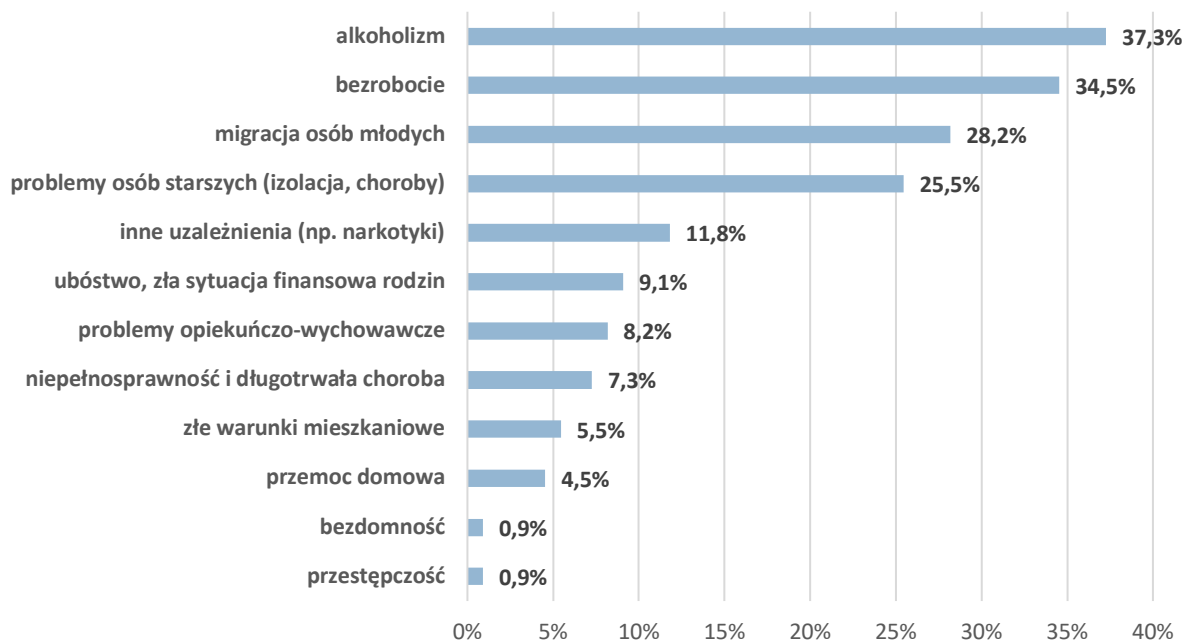
Tabela 16. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeźno według powodów w latach 2019-2024 [szt.]

Przyczyna udzielenia pomocy	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Zmiana 2019-2024
ubóstwo	162	148	126	115	57	62	-61,7%
bezrobocie	69	37	19	54	65	61	-11,6%
długotrwała lub ciężka choroba	18	18	0	14	30	26	+44,4%
niepełnosprawność	19	17	2	10	13	19	-
potrzeba ochrony macierzyństwa	5	2	0	3	5	10	+100,0%
bezdomność	2	2	2	2	4	7	+250,0%
alkoholizm	3	8	0	0	5	2	-33,3%
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4	9	0	0	0	2	-50,0%
zdarzenie losowe	0	0	3	1	0	1	-
narkomania	0	0	0	0	0	1	-
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	1	-
sieroctwo	0	1	0	0	0	0	-
przemoc domowa	1	0	0	0	0	0	-100,0%

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Sami mieszkańcy mogą wskazać 3 **najpoważniejsze problemy społeczne w Gminie Brzeźno**, na pierwszym miejscu wskazują **alkoholizm i bezrobocie**, wskazywane przez ponad 30% respondentów (odpowiednio 37,3% oraz 34,5%), a następnie **migrację osób młodych** (28,2%) i **problemy osób starszych** (25,5%).

Wykres 26. Odpowiedzi na pytanie „Jakie problemy społeczne uważa Pan/Pani za najważniejsze w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

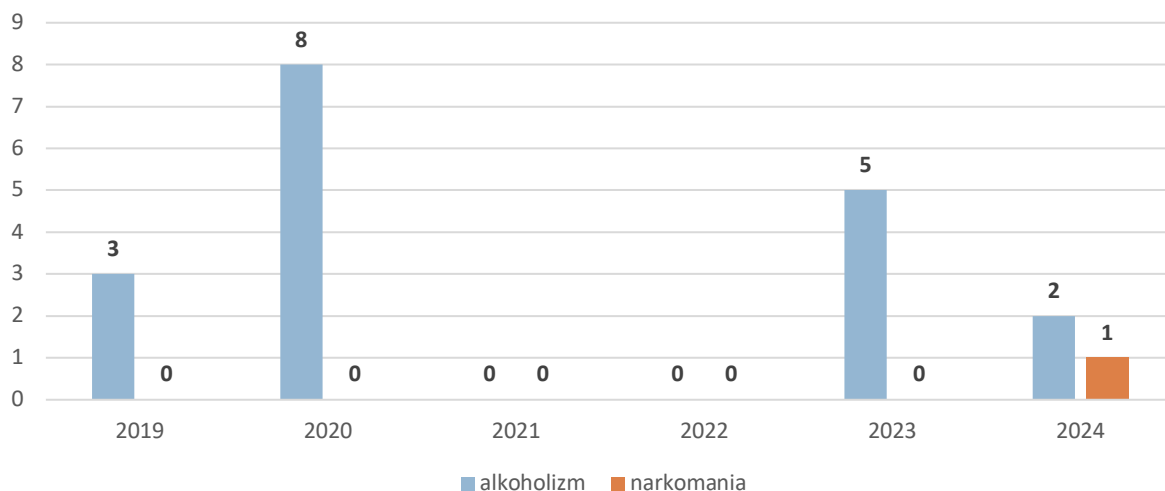

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Uzależnienia

Z powodu alkoholizmu pod wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie trafia średnio kilka rodzin rocznie. W 2024 roku były to 2 rodziny. Problem narkomanii – bazując na danych dotyczących pomocy społecznej – **wyduje się marginalny w analizowanej jednostce** – jedynie w 2024 roku z pomocy społecznej skorzystała z tego powodu 1 rodzina.

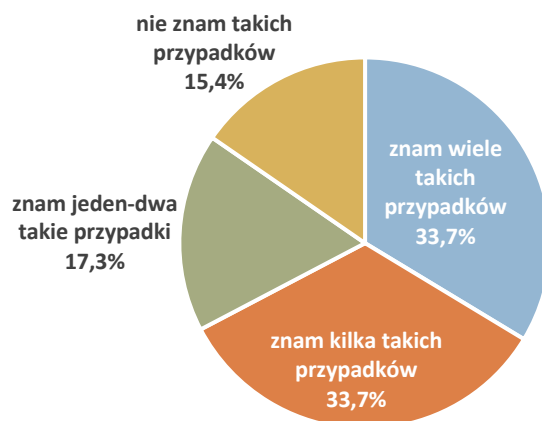
Wykres 27. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeźno z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2019-2024 [szt.]

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Po około 1/3 respondentów badania ankietowego wskazała, że zna wiele lub kilka przypadków alkoholizmu w swoim otoczeniu. Kolejne 37,3% zna takich przypadków jeden-dwa. Może to sygnalizować o wadze tego problemu w Gminie Brzeźno i tym, że **problem nadużywania alkoholu może być znacznie poważniejszy niż wskazują na to statystyki pomocy społecznej.**

Wykres 28. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu alkoholizmu w gminie Brzeźno” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

W oparciu o wyniki badania ankietowego można stwierdzić, że **skala problemu innych uzależnień w Gminie Brzeźno jest mniejsza** – 37,1% respondentów wskazało, że nie zna wcale takich przypadków. Niemniej jednak 12,4% ankietowanych twierdzi, że zna takich przypadków wiele, a 34,3% - kilka, co czyni inne uzależnienia także problemem, który może być istotny w sytuacji społecznej Gminy Brzeźno.

Wykres 29. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu innych uzależnień (np. narkotyki) w gminie Brzeźno” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Przemoc domowa

Danych na temat skali przemocy domowej w Gminie Brzeźno dostarczają informacje na temat procedury „Niebieskie Karty” i działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przemocy Domowej. **W 2024 roku zrealizowało 10 procedur „Niebieskie Karty”, które dotyczyły 23 osób doświadczających przemocy domowej (głównie dzieci – 15 osób) oraz 10 osób wskazanych jako stosujące przemoc domową (głównie mężczyzn – 8 osób).** Istotne jest, że pracownicy socjalni i inne podmioty zaangażowane w obszar reagowania na przemoc domową pracują nad zapewnieniem odpowiedniego wsparcia osobom i rodzinom, których dotyka ten problem.

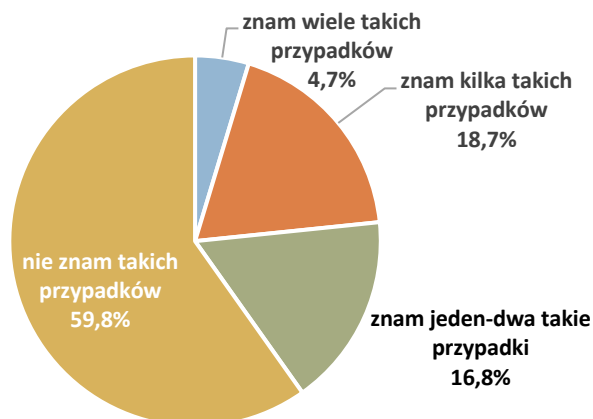
Tabela 17. Dane na temat procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Brzeźno w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba procedowanych „Niebieskich Kart”	7	9	10
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	5	5	3

Źródło: Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie z lat 2019-2024, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Największa część respondentów badania ankietowego (59,8%) wskazała, że nie zna przypadków przemocy domowej w Gminie Brzeźno. Wiele takich przypadków zna jedynie 4,7% ankietowanych, a kilka – 18,7%. Należy jednak pamiętać o charakterze zjawiska przemocy domowej, które często jest bardzo trudne do zauważenia poza gospodarstwem domowym, w którym do niego dochodzi.

Wykres 30. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu przemocy domowej w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

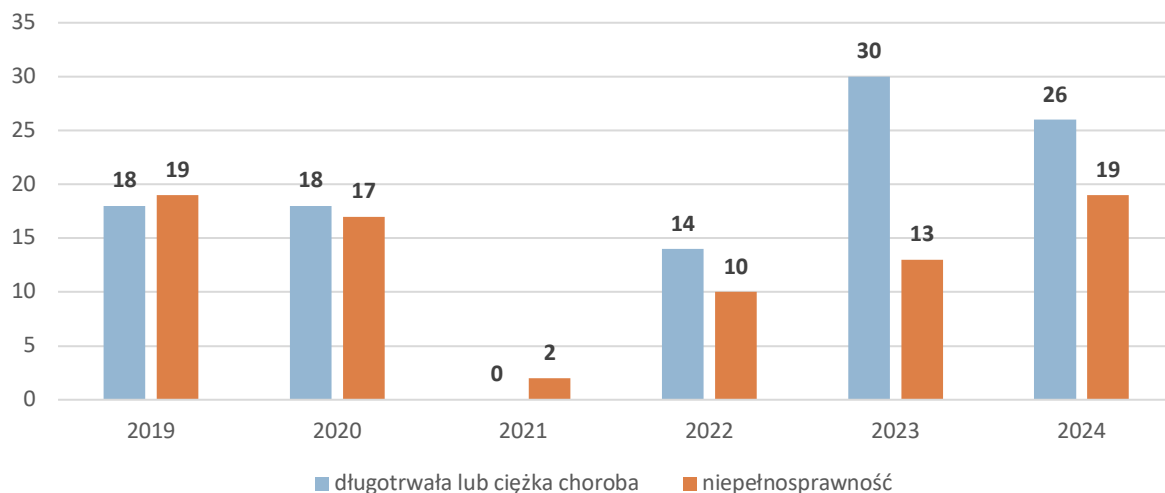

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Osoby z niepełnosprawnością, długotrwanie chore oraz seniorzy

W latach 2019-2024 z pomocy społecznej z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby korzystało średnio 18 rodzin rocznie, a z powodu niepełnosprawności – 13 rodzin.** Można zauważyć wzrost liczby korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ostatnich latach. **Problemy osób chorych i z niepełnosprawnością w związku ze starzejącym się społeczeństwem mogą stanowić w przyszłości jeden z ważniejszych aspektów sytuacji społecznej w Gminie.**

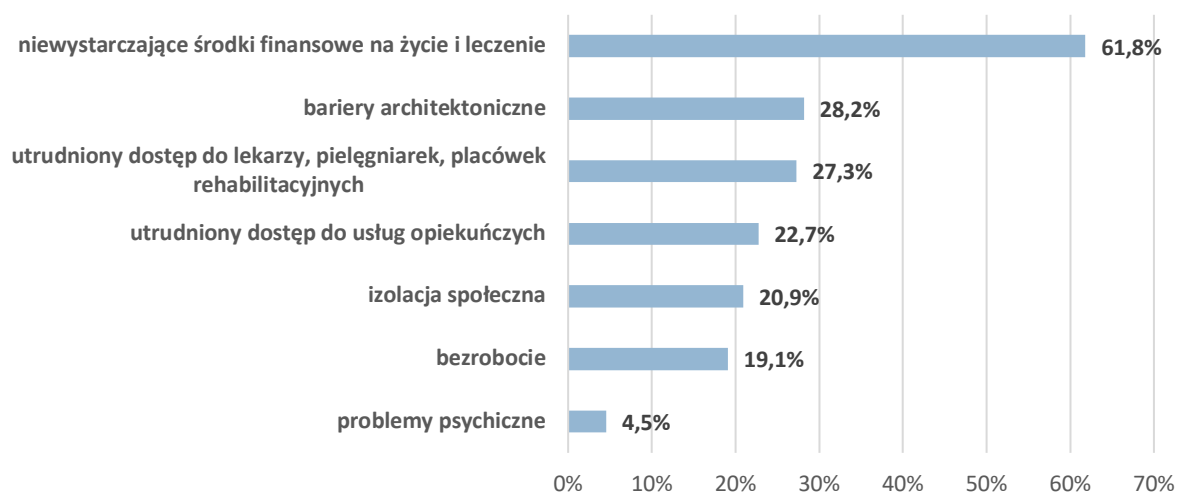
Wykres 31. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeźno z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2019-2024 [szt.]

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Za najważniejszy **problem osób z niepełnosprawnością i długotrwanie chorych** respondenci badania ankietowego uznali **niewystarczające środki na życie i leczenie** (61,8%). Kolejne miejsca w zestawieniu znalazły **bariery architektoniczne** (28,2%) oraz **utrudniony dostęp do lekarzy pielęgniarek, placówek rehabilitacyjnych** (27,3%).

Wykres 32. Odpowiedzi na pytanie „Z jakimi według Pana/Pani barierami spotykają się najczęściej osoby z niepełnosprawnością i długotrwanie chore w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

W odniesieniu do **osób starszych** z kolei respondenci ankiety najczęściej wskazywali na **niewystarczające środki finansowe na życie i leczenie** (61,8%) – aspekt trudności finansowych i potencjalne ubóstwo łączy zatem grupę osób z niepełnosprawnością i osób starszych. Wysoko w zestawieniu znalazły się ponadto: **utrudniony dostęp do lekarzy, pielęgniarek, placówek rehabilitacyjnych** (36,4%), **brak oferty spędzania czasu wolnego** (30,9%) oraz **izolacja społeczna, samotność** (28,2%).

Wykres 33. Odpowiedzi na pytanie „Z jakimi według Pana/Pani barierami spotykają się najczęściej osoby starsze w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

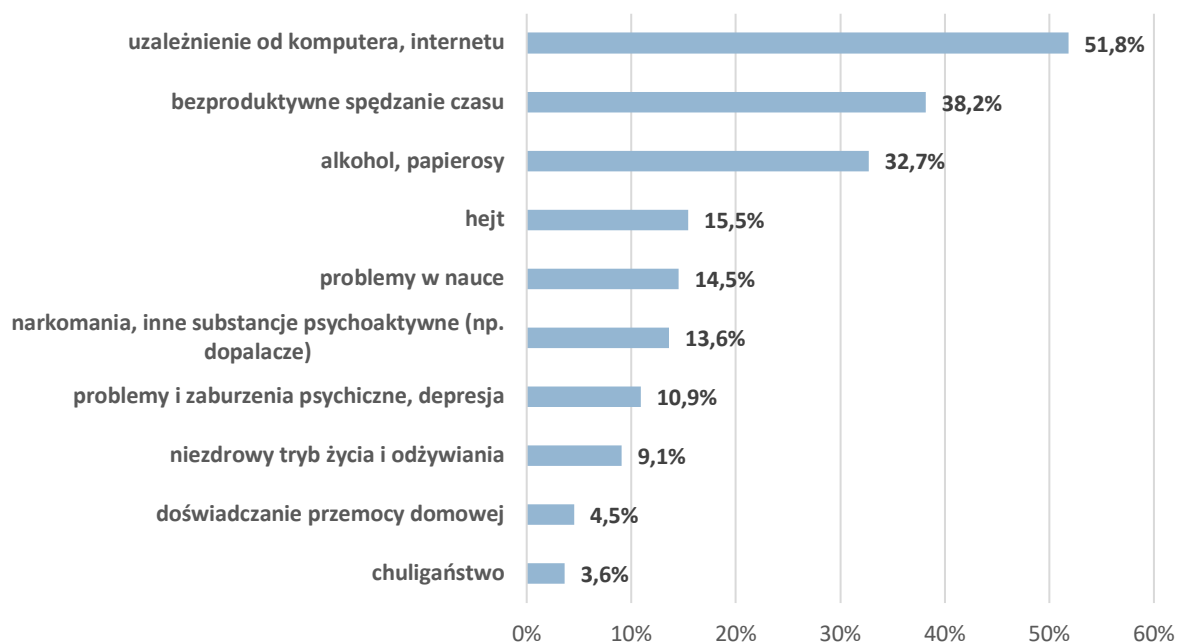

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

Problemy dzieci i młodzieży

W opinii mieszkańców wyrażonej w ankiecie, **najważniejszym problemem, z jakim borykają się dzieci i młodzież w Gminie Brzeźno jest uzależnienie od komputera i Internetu** – tak uważa 51,8% respondentów. Wobec takiej diagnozy konieczne może być zapewnienie odpowiedniej edukacji w kierunku właściwego korzystania z dobrodziejstw internetu, jak i sposobów obrony przed negatywnymi aspektami poruszania się w wirtualnym świecie. Ponadto po ponad 30% badanych wskazało na **beźproduktywne spędzanie czasu** oraz **alkohol i papierosy** (odpowiednio 38,2% oraz 32,7%).

Wykres 34. Odpowiedzi na pytanie „Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży są najczęstsze w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Brzeźno.

3.11 Stan i możliwości pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie – organizacja i kadry

Instytucją zajmującą się pomocą społeczną w Gminie Brzeźno jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie**. W 2024 roku zatrudnionych w nim było 7 osób: kierownik, główny księgowy, 3 pracowników socjalnych, starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz opiekunka środowiskowa¹³.

¹³ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie za 2024 rok, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, s. 13.

Wśród **zadań własnych gminy** wynikających z *Ustawy o pomocy społecznej*, które realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie wymienić należy m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- sprawianie pogrzebu;
- dożywianie dzieci i osób dorosłych;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tych domach;
- pracę socjalną i in.

Poniżej – dane na temat **przyznanej pomocy wynikającej z zadań własnych Gminy**. Można zauważyć trend spadkowy w liczbie osób korzystających z zasiłków stałych, okresowych i celowych. Kilka osób rocznie korzysta ze wsparcia w formie schronienia (wzrost w ostatnich latach), kilkadziesiąt (spadek w ostatnich latach) – w formie posiłku. Z usług opiekuńczych korzystało w 2024 roku 6 osób, a za kolejne 6 Gmina ponosiła odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie pokrywał koszty pobytu 12 dzieci w pieczy zastępczej¹⁴.

¹⁴ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie za 2024 rok, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, s. 6.

Tabela 18. Dane na temat przyznanej pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, wynikającej z zadań własnych gminy w latach 2019-2024

Forma wsparcia	Kategoria danych	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłki stałe	Kwota [tys. zł]	90,2	88,2	100,6	83,8	77,9	115,2
	L. korzystających [os.]	20	17	17	12	13	15
Zasiłki okresowe	Kwota [tys. zł]	191,0	184,5	185,8	185,5	158,0	153,0
	L. korzystających [os.]	92	87	78	71	50	57
Zasiłki celowe	Kwota [tys. zł]	140,3	107,0	122,7	88,6	110,2	120,8
	L. korzystających [os.]	132	104	92	103	82	88
Schronienie	Kwota [tys. zł]	9,8	17,0	20,3	16,6	17,2	24,2
	L. korzystających [os.]	2	2	3	2	4	5
Posiłek	Kwota [tys. zł]	80,7	26,0	30,7	52,4	57,8	59,4
	L. korzystających [os.]	88	58	36	53	38	33
Ubranie	Kwota [tys. zł]	0,1	0,0	0,3	0,9	0,1	0
	L. korzystających [os.]	1	0	2	6	1	0
Sprawienie pogrzebu	Kwota [tys. zł]	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	L. korzystających [os.]	1	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze	L. korzystających [os.]	6	3	3	4	2	6
Usługi specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psych.	L. korzystających [os.]	0	0	0	0	0	1
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	Kwota [tys. zł]	240,0	167,1	154,9	153,5	184,6	232,3
	L. korzystających [os.]	8	7	4	3	4	6
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Kwota [tys. zł]	74,4	129,9	169,2	155,1	219,2	255,2

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Poza takimi formami pomocy jak zasiłki, wsparcie finansowe i różnego rodzaju usługi, **pracę na rzecz mieszkańców realizują także pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie**. Jest ona realizowana m.in. w formie kontraktu socjalnego - pisemnej umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającej uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Niematerialną formą pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie jest praca socjalna. Świadczona jest ona m.in. w formie rozmów wspierających i motywujących, informowania o przysługujących uprawnieniach, współpracy z kuratorem sądowym i społecznym czy współpracy z innymi instytucjami i organizacjami (Policja, PUP, PCPR, sąd itp.). W ostatnich latach (2023-2024) liczba rodzin objętych pracą socjalną oscylowała wokół 100.

Tabela 19. Dane na temat pomocy udzielanej przez pracowników Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024

Forma wsparcia	Kategoria danych	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kontrakt socjalny	Liczba kontraktów – część A [szt.]	0	2	0	3	0	8
	Liczba osób objętych kontraktami – część A [os.]	0	2	0	4	0	8
	Liczba kontraktów – część B [szt.]	0	0	0	0	0	0
	Liczba osób objętych kontraktami – część B [os.]	0	0	0	0	0	0
Praca socjalna	Liczba objętych rodzin [szt.]	168	148	129	127	102	106
Wywiad środowiskowy	Liczba objętych osób [os.]	242	190	160	178	133	136
	Liczba objętych rodzin [szt.]	168	148	129	133	102	106
	Liczba osób w rodzinach [os.]	550	459	363	331	259	249

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Asystent rodziny to osoba pracująca z rodzinami, działająca w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz udzielania wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie pracował 1 asystent rodziny, wspierający 5-9 rodzin rocznie. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie nie zatrudniał asystenta rodziny z uwagi na brak kandydatów na to stanowisko¹⁵.

Tabela 20. Dane na temat asystentów rodziny, działających w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024

Forma wsparcia	Kategoria danych	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Asystenci rodziny	Liczba asystentów [os.]	1	1	2	1	1	0
	Liczba rodzin objętych wsparciem [szt.]	8	6	6	5	9	0

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie wykonuje także **zadania zlecone z zakresu administracji rządowej**. To m.in. zasiłki rodzinne i dodatki do nich (obserwowany trend spadkowy w liczbie korzystających rodzin), świadczenia opiekuńcze (obserwowany trend wzrostowy w licznie udzielanych świadczeń) czy świadczenia alimentacyjne.

¹⁵ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie za 2024 rok, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, s. 6.

Tabela 21. Dane na temat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024

Forma wsparcia	Kategoria danych	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłek rodzinny z dodatkami	Kwota [tys. zł]	448,9	355,4	322,4	253,2	228,9	197,4
	L. korzystających rodzin [szt.]	110	84	65	54	50	44
Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy)	Kwota [tys. zł]	330,1	457,2	554,2	801,7	908,0	973,0
	Liczba świadczeń [szt.]	1 098	1 116	1 121	1 236	1 228	1 262
Świadczenie alimentacyjne	Kwota [tys. zł]	129,2	108,2	124,1	119,7	102,2	86,6
	L. korzystających osób [os.]	26	21	23	22	18	15
	L. korzystających rodzin [szt.]	19	13	12	13	12	9

Źródło: Oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2019-2024 dla Gminy Brzeźno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie.

W problemie uzależnień mieszkańców Gminy Brzeźno wspiera **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Prowadzi ona działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie uzależnień, kontroluje punkty sprzedaży napojów alkoholowych oraz wspiera osoby uzależnione i ich rodziny.

W Gminie Brzeźno funkcjonuje ponadto **Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej**. To grupa specjalistów z różnych instytucji łącząca swoje zasoby na zasadzie systemowej współpracy w celu niesienia pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy domowej. W celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Brzeźno wchodzi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie, Policji,

Oświaty, Służby Zdrowia, Sądu Rejonowego w Białogardzie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzeźnie¹⁶.

Na terenie Gminy Brzeżno **nie funkcjonują mieszkania treningowe ani wspomagane.**

Inne podmioty działające w obszarze pomocy społecznej

Poza podmiotami publicznymi w kontekście pomocy społecznej w Gminie Brzeżno warto wymienić działalność **Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – Oddziału Terenowego w Koszalinie**, który na terenie Gminy Brzeżno prowadzi **Placówkę Wsparcia Dziennego „Skrzaty” Słonowice** (Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Skrzaty” w Słonowicach). Oferuje ona zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci¹⁷.

Wydatki samorządu w zakresie pomocy społecznej

Wydatki w zakresie pomocy społecznej samorządu Gminy Brzeżno można znaleźć w działach budżetu samorządu gminnego *851 – Ochrona zdrowia, 852 – Pomoc społeczna, 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza i 855 – Rodzina*. Wydatki budżetu w tych działach prezentuje tabela poniżej. **W 2024 roku sięgnęły one ponad 4 mln zł** - więcej niż rok wcześniej. Pomijając wydatki w dziale 855 (do 2022 roku w tym dziale znajdowały się wydatki dotyczące programu „Rodzina 500+”, aktualnie przejęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych) można zauważyć wzrost wydatków w działach budżetu związanych z pomocą społeczną o 41,0% między 2019 a 2024 rokiem.

¹⁶ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeżnie za 2024 rok, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeżnie, s. 7.

¹⁷ <https://tpd24.pl/rpo/ogniska-rodzinne>, dostęp: 15.10.2025.

Tabela 22. Wydatki w zakresie pomocy społecznej samorządu Gminy Brzeźno w latach 2019-2024 [tys. zł]

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Zmiana 2019-2024
851 – Ochrona zdrowia	45,2	34,8	62,3	40,0	46,1	66,3	+46,5%
852 – Pomoc społeczna	1 287,8	1 192,2	1 183,3	1 544,5	1 329,7	1 730,1	+34,3%
853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	64,8	56,9	35,9	1 532,5	244,5	382,5	+490,6%
854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	155,7	231,3	244,2	15,8	15,5	12,1	-92,3%
855 – Rodzina	3 544,1	4 112,8	4 136,7	2 715,0	1 840,1	1 899,9	-46,4%
Ogółem	5 097,6	5 628,0	5 662,4	5 847,8	3 475,8	4 090,9	-19,7%
z wyłączeniem działu 855 – Rodzina	1 553,5	1 515,3	1 525,7	3 132,8	1 635,8	2 190,9	+41,0%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Oczekiwania mieszkańców co do kształtu polityki społecznej

Mając do wskazania własne pomysły by przeciwdziałać negatywnym zjawiskom w Gminie Brzeźno respondenci badania w ramach odpowiedzi na pytanie otwarte wymieniali:

- darmową pomoc psychologiczną/psychoterapeutyczną dla dorosłych w łatwo dostępnym miejscu;
- lepszą opiekę dla ludzi chorych i starszych;
- zajęcia edukacyjno-rekreacyjne dla osób starszych;
- wsparcie jednostek OSP;
- postawienie fotoradar;
- zmianę godzin pracy strażnika gminnego (powinien pracować w godzinach popołudniowo-wieczornych, gdyż w tym czasie najczęściej zaistniałych sytuacji wymaga interwencji strażnika);
- poprawę jakości monitoringu i zwiększenie liczby miejsc monitorowanych;
- zapewnienie rozrywki i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego osobom młodym powyżej 18 roku życia, żeby podnieść atrakcyjność regionu i zapobiec migracji;
- tworzenie lokali mieszkalnych;

- pozyskiwanie funduszy z programów na rozwój Gminy;
- większą aktywność Gminy, aby aktywować i wspierać biznes i jego rozwój;
- stworzenie warunków dla potencjalnych inwestorów;
- ustawienie większej liczby ławek i stolików w przestrzeni publicznej;
- ustawienie dodatkowych tablic informacyjnych z lokalnymi informacjami.

3.12 Podsumowanie wyników badań - analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów *strenghts* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse) i *threats* (zagrożenia).

Metoda klasyfikuje czynniki określające obecną, jak i przyszłą sytuację jednostki na pozytywne i negatywne oraz wewnętrzne i zewnętrzne, tym samym tworząc cztery grupy czynników:

- czynniki wewnętrzne pozytywne, czyli **mocne strony**;
- czynniki wewnętrzne negatywne, czyli **słabe strony**,
- czynniki zewnętrzne pozytywne, czyli **szanse**,
- czynniki zewnętrzne negatywne, czyli **zagrożenia**.

Mocne i słabe strony, czyli czynniki wewnętrzne zawarte w analizie SWOT Gminy Brzeźno są podsumowaniem wcześniej zaprezentowanej diagnozy w podziale na przyjęte części analizy.

Część związana z szansami i zagrożeniami Gminy Brzeźno, a więc czynnikami zewnętrznymi została opracowana w oparciu o narzędzie analizy **PEST**, która dzieli otoczenie organizacji czy jednostki samorządu terytorialnego na cztery obszary:

- **otoczenie polityczne** - część makrootoczenia, która ustanawia ramy organizacyjno-prawne dla funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego;
- **otoczenie ekonomiczne** – część analizy obejmująca zjawiska i procesy ekonomiczne, stanowiące rezultat działalności gospodarczej osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i organów władzy;
- **otoczenie społeczno-kulturowe**, część makrootoczenia obejmująca zjawiska i procesy dotyczące ogółu ludności, wchodzących ze sobą w różne relacje

oraz poglądy, idee, pojęcia społeczne, religijne, etyczne czy filozoficzne przez społeczeństwa uznawane i akceptowane;

- **otoczenie technologiczno-techniczne** – część obejmująca elementy makrootoczenia związane z technologią i techniką, które można zdefiniować jako „stan techniki i technologii w danym kraju, przekładający się na stan infrastruktury, nauki, edukacji, postępu gospodarki i innowacyjności”.

Analizę SWOT opracowaną w oparciu o zaprezentowaną metodologię prezentuje tabela.

Tabela 23. Analiza SWOT

Obszar analizy	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
DEMOGRAFIA	<ul style="list-style-type: none"> • statystycznie „młodsza” struktura wiekowa niż w ogóle powiatu świdwińskiego i województwa zachodniopomorskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczny, roczny spadek liczby ludności; • trend starzenia się społeczeństwa – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, pociągający za sobą konieczność odpowiedniego dostosowania polityki społecznej; • w większości lat ujemny przyrost naturalny i saldo migracji • migracja osób młodych wskazywana jako jeden z najważniejszych problemów społecznych w Gminie według wyników ankiety (według 28,2% badanych)
MIESZKALNICTWO	<ul style="list-style-type: none"> • poprawiająca się sytuacja w zakresie wielkości zasobów mieszkaniowych; • obecność mieszkań komunalnych, w tym socjalnych w zasobie gminnym 	<ul style="list-style-type: none"> • statystycznie niska wartość wskaźnika średniej powierzchni mieszkania na osobę; • kilkanaście rodzin oczekujących na mieszkania socjalne; • słabszy niż w ogóle powiatu dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej

<p style="text-align: center;">LOKALNY RYNEK PRACY</p>	<ul style="list-style-type: none"> dynamiczny rozwój przedsiębiorczości – powstawanie relatywnie dużej liczby nowych przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> trend wzrostu liczby osób bezrobotnych od 2021 roku; relatywnie wysoki udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym; potencjalne trudności w znalezieniu zatrudnienia przez osoby zarówno młode, jak i dojrzałe; powody bezrobocia według mieszkańców: niechęć do podjęcia pracy, trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy i brak ofert pracy oraz brak dużych przedsiębiorstw oferujących dużo miejsc pracy; bezrobocie i ubóstwo najważniejszymi powodami udzielania pomocy społecznej; bezrobocie wskazywane jako jeden z najważniejszych problemów społecznych w gminie według wyników ankiety (przez 34,5% badanych); relatywnie niski poziom przedsiębiorczości; dominacja wśród podmiotów gospodarczych mikroprzedsiębiorstw, brak większych podmiotów
<p style="text-align: center;">USŁUGI SPOŁECZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> relatywnie dobra dostępność miejsc w przedszkolach na tle podobnych jednostek samorządowych, choć nadal niewystarczająca wobec standardów krajowych i wojewódzkich; działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Brzeźnie - rosnąca liczba organizowanych imprez kulturalnych ¾ mieszkańców dobrze oceniających poziom bezpieczeństwa w Gminie; relatywnie niski poziom przestępczości w powiecie świdwińskim i dobry poziom wykrywalności sprawców przestępstw; działalność Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie, Straży Gminnej oraz 3 OSP w dziedzinie zapewniania bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> brak dostępu do opieki żłobkowej na terenie Gminy; znaczne spadki liczby uczniów szkół podstawowych; potrzeba poprawy jakości edukacji w kontekście niektórych wyników egzaminu ósmoklasisty; problemy z dostępnością usług opieki zdrowotnej, także specjalistycznych; zagrożenia na drodze oraz brak patroli policyjnych jako potencjalne czynniki zmniejszające poczucie bezpieczeństwa mieszkańców; statystyczna mała liczba organizacji pozarządowych w relacji z liczbą mieszkańców

WARUNKI ŻYCIA I PROBLEMY SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, mogąca znamionować poprawiającą się sytuację gospodarstw domowych; • działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, a także placówki Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – Oddziału Terenowego w Koszalinie w odpowiedzi na problemy mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • ubóstwo, bezrobocie długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej; • wzrost liczby korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ostatnich latach; • alkoholizm jako jeden z istotniejszych problemów społecznych – według 37,3% ankietowanych to jeden z najważniejszych problemów społecznych w Gminie; • niewystarczające środki na życie i leczenie jako najważniejsza bariera osób starszych i z niepełnosprawnością; • najczęściej spotykające negatywne zjawiska dotyczące młodzieży w ocenie mieszkańców – uzależnienia od komputera i internetu, bezproduktywne spędzanie czasu, alkohol i papierosy; • brak mieszkań treningowych czy wspomaganych
	SZANSE	ZAGROŻENIA
POLITYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> • wielość programów rządowych wspierających walkę z problemami społecznymi; • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania w postaci konkursów, dotacji i programów m.in. finansowanych z Funduszy Europejskich; • przepisy wspierające aspekty jakości życia ludzi – ochronę środowiska, bezpieczeństwo itp.; • integracja europejska 	<ul style="list-style-type: none"> • wojna w Ukrainie – niepewność co do bezpieczeństwa, napływ uchodźców stwarzający wyzwania związane z ich integracją; • systemowe problemy sfery opieki zdrowotnej (dostępność, wyposażenie w sprzęt, wynagradzanie personelu itp.); • problemy sektora edukacji (niedofinansowanie, biurokracja itp.); • liczne transfery socjalne powodujące uzależnienie niektórych grup od wsparcia publicznego; • niestabilność polityczna
EKONOMICZNE	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zamożności społeczeństwa; • tendencja spadku bezrobocia; • statystyki wskazujące na wzrost płac; • rosnąca przedsiębiorczość; • popularyzacja podmiotów ekonomii społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztów życia; • niestabilność gospodarki jako efekt m.in. wojny w Ukrainie; • trudności na rynku pracy (niestabilność zatrudnienia itd.); • konieczność dużego zaangażowania w życie zawodowe wpływająca na życie rodzinne; • wpływ gospodarki na stan środowiska naturalnego

SPOŁECZNE	<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca świadomość społeczna dotycząca problemów różnych grup, osób indywidualnych i rodzin; • coraz większe zaangażowanie w chęć rozwiązywania problemów rodziny, sięganie po wsparcie np. psychologiczne; • aktywność organizacji pozarządowych i ich popularność 	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana struktury wiekowej społeczeństwa; • słabnąca integracja rodzin; • niesłabnący problem uzależnień; • polaryzacja społeczeństwa – duże różnice światopoglądowe, głębokie rozłamy i konflikty
TECHNOLOGICZNE	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój technologii, która może wspomagać walkę z problemami społecznymi; • rozwój mediów, w tym internetu, wspomagająca informowanie o problemach społecznych i propagowanie dobrych wzorców 	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie wykluczeniem cyfrowym; • negatywny wpływ technologii na funkcjonowanie rodzin i jednostek (uzależnienia, trudności wychowawcze); • nowe media jako źródło wielu informacji, nie zawsze rzetelnych – problemy rozpoznawania jakości różnych źródeł danych

Źródło: opracowanie własne.

4. Założenia strategiczne

4.1 Podstawy teoretyczne

Strategia to ogólny program działalności danej organizacji/jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na określony czas, ukierunkowany na wykorzystanie posiadanych potencjałów do osiągnięcia postawionych założeń. Strategia charakteryzuje się odległym horyzontem czasowym, skupieniem wysiłków na określonych zadaniach, obejmowaniem szerokiego zakresu działań i określeniem wskaźników realizacji powziętych przedsięwzięć.

Elementy składające się na strategię można uszeregować w postaci piramidy, na której czele są wizja i misja.

Rysunek 1. Elementy składowe strategii

Źródło: opracowanie własne.

Wizja to obraz pożądanego stanu danego podmiotu w przyszłości, sytuacja, do której będzie się dążyć. Wizja powinna być zwięzła, realna, ale motywująca. Wizja stanowi wyraz aspiracji i wyobrażeń danego podmiotu o przyszłości.

Misja jest syntetycznym opisem sposobu realizacji wizji. Stanowi krótką i precyzyjną prezentację najważniejszych celów podmiotu.

Cele konkretyzują to, jak będzie realizowana misja. **Cele strategiczne** wyznaczają najważniejsze kierunki działania – są określane z długim horyzontem czasowym. **Cele operacyjne** z kolei mają krótszy horyzont czasowy, są podstawą do osiągnięcia celów strategicznych oraz służą wykorzystaniu szans i mocnych stron, a przezwyciężaniu słabych stron i zagrożeń.

4.2 Misja i wizja

Po zapoznaniu się z sytuacją Gminy Brzeźno w obszarze społecznym, zidentyfikowaniu najpoważniejszych problemów, które należy zniwelować w najbliższych latach, ale i mocnych stron, które powinny przysłużyć się walce ze wskazanymi negatywnymi zjawiskami, opracowano wizję Gminy odnoszącą się do obszaru problemów i polityki społecznej. Zawiera ona system wartości, wyznaczający kierunki prac nad określeniem celów strategicznych i operacyjnych w Gminie.

WIZJA

Gmina Brzeźno - wspólnota aktywnych, przedsiębiorczych i solidarnych mieszkańców, żyjących w bezpiecznym i przyjaznym środowisku, w którym każdy ma szansę na rozwój i godne życie

Wyżej zaprezentowaną wizję planuje się zrealizować przy pomocy szeregu celów, zadań i działań, których syntetycznym zobrazowaniem jest misja Gminy Brzeźno w obszarze problemów i polityki społecznej.

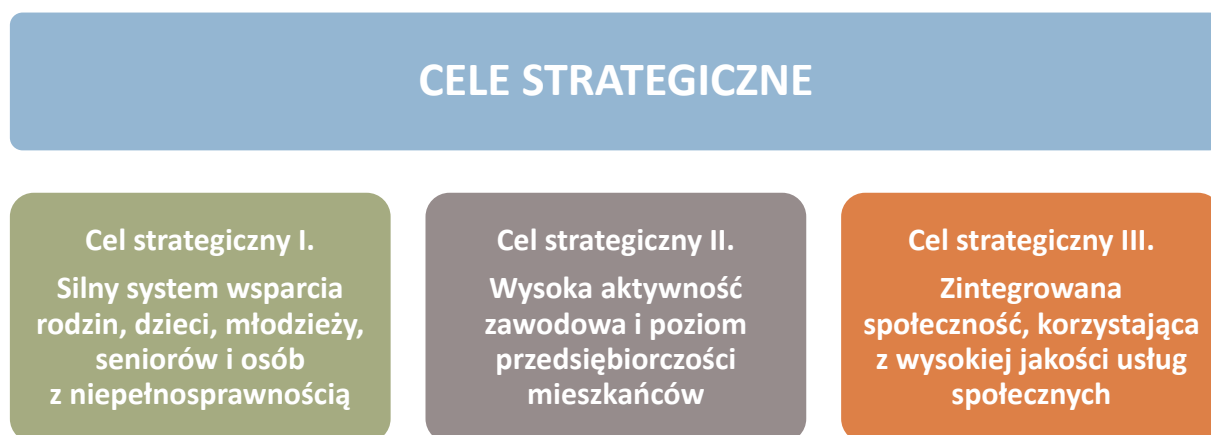
MISJA

Tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez wspieranie rodzin, aktywizację mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości oraz zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych

4.3 Cele strategiczne i operacyjne

Dla realizacji wizji i misji obrano **3 cele strategiczne**. Prezentuje je rysunek poniżej.

Rysunek 2. Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszy z celów strategicznych – **I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnością** – zakłada budowę zintegrowanego, skutecznego i dostępnego systemu wsparcia społecznego na terenie Gminy Brzeźno, który odpowiada na zróżnicowane potrzeby mieszkańców w każdym wieku i w różnych sytuacjach życiowych. Działania w ramach celu obejmują cztery główne obszary: profilaktykę uzależnień i pomoc osobom i rodzinom w tym problemie, wsparcie rodzin w kryzysach, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz poprawę jakości życia seniorów i osób z niepełnosprawnością. Skoordynowane działania instytucji samorządowych, organizacji społecznych i mieszkańców mają na celu stworzenie gminy solidarnej, bezpiecznej i sprzyjającej rozwojowi wszystkich pokoleń.

Drugi z celów strategicznych – **II. Wysoka aktywność zawodowa i poziom przedsiębiorczości mieszkańców** – koncentruje się na stworzeniu sprzyjających warunków do rozwoju aktywności oraz przedsiębiorczości mieszkańców, co w dłuższej perspektywie ma prowadzić do wzrostu zatrudnienia, poprawy sytuacji ekonomicznej rodzin i rozwoju lokalnej gospodarki.

Cel strategiczny **III. Zintegrowana społeczność, korzystająca z wysokiej jakości usług publicznych** to z kolei zbiór działań skoncentrowanych na budowie silnej, aktywnej i zintegrowanej wspólnoty lokalnej w Gminie Brzeźno, w której mieszkańcy czują się bezpiecznie, są zaangażowani społecznie oraz mają dostęp do szerokiej oferty usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Kluczowym założeniem jest rozwój współpracy między instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami, co ma sprzyjać wzmocnieniu więzi społecznych i podnoszeniu jakości życia. Realizacja tego celu przyczyni się do wzmocnienia kapitału społecznego, zwiększenia integracji mieszkańców oraz zapewnienia im dostępu do usług i działań sprzyjających bezpieczeństwu, zdrowiu i dobrostanowi społecznemu.

Do każdego z celów strategicznych dobrano **cele operacyjne** w sposób szczegółowy obrazujące sposoby osiągnięcia zamierzeń strategicznych.

Rysunek 3. Cele operacyjne

Źródło: opracowanie własne.

5. Realizacja Strategii

5.1 Działania, zaangażowanie podmioty i wskaźniki realizacji

Do każdego z celów operacyjnych przyporządkowano **działania**, stanowiące najniższy, konkretny poziom realizacji postanowień *Strategii*, **podmioty** zaangażowane w ich realizację oraz **wskaźniki** do monitorowania realizacji celów operacyjnych.

Tabela 24. Realizacja *Strategii* – cele strategiczne, operacyjne, działania, zaangażowane podmioty, wskaźniki i przewidywane źródła finansowania

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełno-sprawnością	I.1 Efektywne przeciwdziałanie problemowi uzależnień	I.1.1 Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dotyczących uzależnień od alkoholu, narkotyków, internetu, gier komputerowych itp.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie	Liczba rodzin objętych wsparciem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych [szt.]
		I.1.2 Organizacja warsztatów i spotkań edukacyjnych dla rodziców nt. rozpoznawania symptomów uzależnień u dzieci i młodzieży	Urząd Gminy Brzeźno	
		I.1.3 Prowadzenie kampanii informacyjnych w przestrzeni publicznej i mediach lokalnych dotyczących uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
		I.1.4 Zapewnienie mieszkańcom dostępu do konsultacji z psychologiem lub terapeutą ds. uzależnień		
		I.1.5 Kontrola miejsc sprzedaży alkoholu i monitorowanie otoczenia dzieci oraz młodzieży		
		I.1.6 Wzmacnianie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez szkolenia	placówki oświatowe organizacje pozarządowe	

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełno-sprawnością (c.d.)	I.2 Bezpieczne rodziny, skutecznie wspierane w trudnościach i kryzysach	I.2.1 Realizacja programów profilaktyki przemocy domowej oraz rozwój narzędzi szybkiego reagowania w środowisku lokalnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej [os.]
		I.2.2 Realizacja działań mających na celu zapobieganie przemocy domowej, w tym skuteczne stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	Urząd Gminy Brzeźno	
		I.2.3 Zapewnianie pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej rodzinom borykającym się z problemem przemocy domowej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
		I.2.4 Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom oraz rodzinom doświadczającym trudności życiowych	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba rodzin objętych pracą socjalną [szt.]
		I.2.5 Zapewnienie pomocy specjalistycznej dla rodzin z problemem przemocy, uzależnień, problemami psychicznymi, problemami w sferze opiekuńczo-wychowawczej	placówki oświatowe	
		I.2.6 Rozwój usług asystenckich (asystent rodziny)	podmioty ochrony zdrowia	Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny [szt.]
		I.2.7 Rozwój oferty wsparcia psychologicznego dla rodzin w kryzysach	Policja	
		I.2.8 Organizacja warsztatów i spotkań edukacyjnych dla rodziców nt. wychowania, komunikacji w rodzinie i radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi	organizacje pozarządowe	Liczba realizowanych procedur Niebieskie Karty [szt.]
		I.2.9 Organizowanie i realizacja pomocy żywnościowej dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej		
		I.2.10 Zapewnienie wsparcia osobom doświadczającym bezdomności		
		I.2.11 Rozwój oraz modernizacja gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym lokali komunalnych i socjalnych		
		I.2.12 Utworzenie mieszkań wspomaganých lub treningowych		

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnością (c.d.)	I.3 Równe szanse edukacyjne i rozwojowe dla dzieci i młodzieży	I.3.1 Rozwój oferty zajęć pozaszkolnych (zajęcia artystyczne, sportowe, rekreacyjne itp.)	Urząd Gminy Brzeźno placówki oświatowe Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka organizacje pozarządowe	Wyniki uczniów w ogólnopolskich egzaminach [%] Liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach [szt.]
		I.3.2 Organizacja wydarzeń integracyjnych dla młodzieży – konkursy, przeglądy talentów, turnieje sportowe, festyny szkolne		
		I.3.3 Realizacja działań skoncentrowanych na podniesieniu poziomu kształcenia		
		I.3.4 Wspieranie uczniów zdolnych poprzez stypendia, konkursy i współpracę z instytucjami edukacyjnymi		
		I.3.5 Organizacja zajęć wyrównawczych i pozalekcyjnych dla uczniów mających trudności w nauce		
		I.3.6 Promocja wolontariatu młodzieżowego – zachęcanie młodych ludzi do działań społecznych i pomocowych		
		I.3.7 Zwiększenie dostępności wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w placówkach oświatowych		
		I.3.8 Zapewnienie dostępu do pomocy dydaktycznych i technologii cyfrowych w placówkach oświatowych		
		I.3.9 Rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3		
		I.3.10 Rozszerzanie oferty i dostępności wychowania przedszkolnego		

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnością (c.d.)	I.4 Wysoka jakość życia seniorów i osób z niepełnosprawnością	I.4.1 Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich dla osób starszych i z niepełnosprawnością	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie	Liczba korzystających z usług opiekuńczych [os.]
		I.4.2 Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w przestrzeni publicznej i obiektach użyteczności publicznej	Urząd Gminy Brzeźno	
		I.4.3 Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów w formie np. klubów seniora, dziennego domu pobytu	Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka	Liczba korzystających z oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów [os.]
		I.4.4 Rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej dla seniorów – zajęcia komputerowe, rękodzieło, warsztaty kulinarne, spacer z przewodnikiem itp.	organizacje pozarządowe	
		I.4.5 Organizacja wydarzeń integracyjnych i rekreacyjnych – np. Dni Seniora, spotkania międzypokoleniowe itp.		
		I.4.6 Zapewnienie bezpłatnych lub częściowo refundowanych usług transportowych dla osób starszych i niepełnosprawnych (np. dowóz do lekarza, urzędu itp.)		
II. Wysoka aktywność zawodowa i poziom przedsiębiorczości mieszkańców	II.1 Efektywne wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców	II.1.1 Organizacja szkoleń i warsztatów zawodowych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Świdwinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]
		II.1.2 Upowszechnianie informacji dotyczących możliwości zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców, w tym o stażach, robotach publicznych, pracach interwencyjnych i pracach społecznie-użytecznych	Urząd Gminy Brzeźno	
		II.1.3 Realizacja wsparcia doradczego w rozwoju aktywności zawodowej oraz motywowanie do aktywności w ramach pracy socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie przedsiębiorstwa	

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki		
II. Wysoka aktywność zawodowa i poziom przedsiębiorczości mieszkańców (c.d.)	II.1 Efektywne wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców (c.d.)	II.1.4 Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Świdwinie oraz lokalnymi przedsiębiorcami w realizacji wspólnych inicjatyw i programów na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców	placówki oświatowe			
		II.1.5 Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży	organizacje pozarządowe			
	II.2 Rozwijająca się przedsiębiorczość	II.2.1 Kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju i realizacji nowych inwestycji	Urząd Gminy Brzeżno			
		II.2.2 Kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom	placówki oświatowe			
		II.2.3 Zapewnienie przedsiębiorcom oraz osobom planującym rozpoczęcie działalności gospodarczej dostępu do pomocy formalno-prawnej i doradczej	przedsiębiorstwa			
		II.2.4 Wspieranie inicjatyw w ramach ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne, zakłady aktywności zawodowej)	organizacje pozarządowe			
	III. Zintegrowana społeczność, korzystająca z wysokiej jakości usług publicznych	III.1 Aktywna i zaangażowana społeczność lokalna	III.1.1 Wspieranie działalności organizacji pozarządowych (dotacje, dostęp do przestrzeni, promocja działalności)		Urząd Gminy Brzeżno	Liczba organizacji pozarządowych [szt.]
			III.1.2 Partnerstwo z organizacjami pozarządowymi przy realizacji projektów społecznych i edukacyjnych		organizacje pozarządowe	
III.1.3 Tworzenie miejsc spotkań mieszkańców						
III.1.4 Wspieranie i promowanie aktywności społecznej mieszkańców oraz rozwój wolontariatu						

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
<p style="text-align: center;">III. Zintegrowana społeczność, korzystająca z wysokiej jakości usług publicznych (c.d.)</p>	<p style="text-align: center;">III.2 Atrakcyjna oferta rekreacyjno-integracyjna</p>	III.2.1 Organizacja cyklicznych wydarzeń integracyjnych – festyny, pikniki rodzinne, rajdy rowerowe, spotkania międzypokoleniowe	Urząd Gminy Brzeźno	Liczba uczestników imprez kulturalnych [os.]
		III.2.2 Rozwój oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki (np. warsztaty artystyczne, muzyczne, filmowe, taneczne, rękodzielnicze)		
		III.2.3 Rozwój i modernizacja przestrzeni rekreacyjnych	organizacje pozarządowe	
		III.2.4 Wspieranie sołectw w organizacji lokalnych inicjatyw integracyjnych		
		III.2.5 Promocja wydarzeń rekreacyjnych i integracyjnych w mediach lokalnych i Internecie		
		III.2.6 Współpraca z OSP, szkołami, parafiami, klubami sportowymi i NGO przy organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych		
	<p style="text-align: center;">III.3 Wysoki poziom bezpieczeństwa, także w obszarze zdrowia</p>	III.3.1 Zwiększanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez inwestycje infrastrukturalne, rozwój monitoringu oraz działania edukacyjno-profilaktyczne	Urząd Gminy Brzeźno	Liczba zdarzeń drogowych [szt.]
		III.3.2 Wspieranie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych	Policja	Liczba uczestników akcji profilaktycznych z zakresu ochrony zdrowia [os.]
		III.3.3 Podejmowanie działań na rzecz dostosowania oferty i organizacji opieki zdrowotnej do zmieniającej się struktury demograficznej mieszkańców	podmioty ochrony zdrowia	
		III.3.4 Organizacja cyklicznych akcji profilaktycznych z zakresu ochrony zdrowia	organizacje pozarządowe	
III.3.5 Propagowanie i wspieranie działań na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia mieszkańców				

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Zaangażowane podmioty	Wskaźniki
<p style="text-align: center;">III. Zintegrowana społeczność, korzystająca z wysokiej jakości usług publicznych (c.d.)</p>	<p style="text-align: center;">III.4 Dobrze funkcjonujący system pomocy społecznej</p>	<p>III.4.1 Podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej poprzez szkolenia, warsztaty i wymianę doświadczeń</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie</p>	<p style="text-align: center;">Liczba pracowników pomocy społecznej, którzy podnieśli swoje kompetencje [os.]</p>
		<p>III.4.2 Zapewnienie odpowiednich warunków finansowych, technicznych i lokalowych dla działania pomocy społecznej</p>	<p>Urząd Gminy Brzeźno</p>	
		<p>III.4.3 Rozwój współpracy pomiędzy GOPS a innymi instytucjami (szkoły, Policja, PCPR, PUP, OSP, organizacje pozarządowe)</p>	<p>placówki oświatowe</p>	
		<p>III.4.4 Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój pomocy społecznej (Fundusze Europejskie, PFRON, programy rządowe)</p>	<p>podmioty ochrony zdrowia Policja organizacje pozarządowe</p>	

Źródło: opracowanie własne.

5.2 Prognoza zmian

Prognozuje się, że **wskutek realizacji postanowień Strategii** dojdzie do następujących zmian:

- **w obszarze Celu strategicznego I. Silny system wsparcia rodzin, dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnością:**
 - Zmniejszenie skali problemu uzależnień;
 - Wzmocnienie kondycji i stabilności rodzin;
 - Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego i ograniczenie zjawisk kryzysowych;
 - Polepszenie warunków życia osób starszych i z niepełnosprawnościami;
 - Uzyskanie lepszych warunków edukacyjnych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży;
 - Zmniejszenie skali marginalizacji i wykluczenia społecznego.
- **w obszarze Celu strategicznego II. Wysoka aktywność zawodowa i poziom przedsiębiorczości mieszkańców:**
 - Ograniczenie bezrobocia;
 - Zwiększenie stabilności ekonomicznej rodzin;
 - Rozwój lokalnego rynku pracy i gospodarki;
 - Podniesienie ogólnego poziomu życia mieszkańców;
 - Zwiększenie współpracy między samorządem, przedsiębiorcami i instytucjami rynku pracy;
 - Zwiększenie roli podmiotów ekonomii społecznej jako alternatywnych pracodawców dla osób mających trudności na otwartym rynku pracy;
 - Zbudowanie wizerunku Gminy jako miejsca przyjaznego inwestycjom i przedsiębiorczości.
- **w obszarze Celu strategicznego III. Zintegrowana społeczność, korzystająca z wysokiej jakości usług społecznych:**
 - Wzrost zaangażowania społecznego i obywatelskiego mieszkańców;
 - Wzmocnienie współpracy międzysektorowej (samorząd – organizacje pozarządowe – mieszkańcy);
 - Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych;

- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego i zdrowotnego;
- Rozwój kapitału społecznego;
- Polepszenie jakości życia mieszkańców;
- Wzrost jakości i efektywności funkcjonowania systemu pomocy społecznej.

5.3 Koordynacja

Zgodnie z Art. 110 *Ustawy o pomocy społecznej* koordynacją realizacji *Strategii* w gminach zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej – w przypadku Gminy Brzeźno będzie to **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie**. Ta instytucja będzie zatem w największej mierze odpowiedzialna za koordynację *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*, tj. realizację poszczególnych zadań i działań, włączanie innych podmiotów do realizacji działań i koordynację prac między nimi, poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania, promocję poszczególnych działań, informowanie o postępach realizacji *Strategii* oraz monitorowanie realizacji i ewaluację *Strategii*.

5.4 Źródła finansowania

Źródłami finansowania realizacji działań zaplanowanych w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* będą:

- budżet Gminy Brzeźno, budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie i budżety gminnych jednostek organizacyjnych;
- fundusze zewnętrzne, w szczególności Fundusze Europejskie, a także pieniądze z programów rządowych i skierowane do instytucji pozarządowych.

Środki finansowe niezbędne do wdrażania działań *Strategii* będą pochodzić ze środków na ustawową realizację zadań publicznych, statutową działalność instytucji i organizacji (np. organizacji pozarządowych) lub grantów pozyskanych na realizację konkretnych programów lub projektów.

Budżet planowany na realizację *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* będzie oszacowany w **okresach rocznych**. W 2024 roku wydatki na działania związane z polityką społeczną zawarte w następujących działach budżetu Gminy Brzeźno: 851 – *Ochrona Zdrowia*, 852 – *Pomoc społeczna*, 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* i 855 – *Rodzina*

sięgnęły ponad 4 mln zł. Zakłada się, że przyszłe wydatki na realizację celów strategicznych oscylować będą corocznie w granicach zbliżonych do wydatków za 2024 rok, jednak z uwzględnieniem planowanych wzrostów wydatków związanych ze zwiększaniem się kosztów realizacji usług, pozyskiwaniem dodatkowych funduszy zewnętrznych na realizację projektów, zwiększeniem intensyfikacji wykorzystania świadczeń społecznych, zmianami warunków formalnych dla udzielania świadczeń czy zwiększeniem zakresu zadań zleconych.

5.5 Harmonogram

Poniżej – zakładany harmonogram realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*.

Tabela 25. Harmonogram realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*

Etap	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Przyjęcie <i>Strategii</i> do realizacji	X						
Realizacja celów i zadań <i>Strategii</i>		X	X	X	X	X	
Monitoring realizacji <i>Strategii</i>			X	X	X	X	
Ewaluacja <i>Strategii</i>							X

Źródło: opracowanie własne.

6. Ewaluacja i monitoring

Monitoring realizacji *Strategii* polega na gromadzeniu i analizie danych dotyczących realizacji określonych w założeniach strategicznych celów. Pozwala on na sprawdzenie i ocenę skuteczności realizacji działań strategicznych i ewentualnie ustalenie, jakie należy podjąć środki zaradcze czy nowe działania, by zrealizować postawione cele. Monitorowanie dostarcza także informacji dla przyszłego planowania – pokazuje, w jakim stopniu podjęte w danym okresie działania przybliżyły jednostkę do realizacji postawionej wizji.

Dla każdego z celów operacyjnych *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* opracowano **zestaw mierników**. Źródłami danych dla tych mierników są ogólnodostępne statystyki Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego czy Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie, a także statystyki zbierane przez określone instytucje – głównie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie. Analiza powinna obejmować mierniki przyporządkowane każdemu z celów operacyjnych.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji postanowień *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* realizowana będzie **w okresach rocznych**. Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring będzie **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie**. Sprawozdanie z realizacji *Strategii* powinno być zrealizowane **do końca marca roku następującego po roku, za który opracowywane jest sprawozdanie**. Sprawozdanie powinno obejmować:

- opis zrealizowanych działań wpisujących się w poszczególne cele *Strategii*;
- analizę wartości mierników, przyporządkowanych do poszczególnych celów *Strategii*;
- wskazanie ewentualnych trudności w realizacji założeń *Strategii*.

W ramach **końcowej ewaluacji** *Strategii* zostanie przygotowany **raport** zawierający dane liczbowe i jakościowe, ukazujące osiągnięcie założonych celów dokumentu. Raport ewaluacyjny będzie także koncentrował się na **ocenie trafności, efektywności, skuteczności, oddziaływania i trwałości efektów** *Strategii*. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację będzie **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie**. Raport z końcowej ewaluacji zostanie sporządzony **do końca marca roku następującego po roku kończącym okres obowiązywania** *Strategii*.

Zgromadzone dane i wnioski z przeprowadzonej ewaluacji w postaci raportu przekazane zostaną do władz Gminy Brzeźno oraz zostaną zakomunikowane mieszkańcom przy wykorzystaniu strony internetowej Gminy.

7. Korelacja z innymi dokumentami strategicznymi

7.1 Dokumenty na poziomie krajowym

Poniżej – informacja na temat elementów krajowych dokumentów strategicznych, odnośnie których występuje zbieżność zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*.

Tabela 26. Korelacja *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym

Dokument	Obszar korelacji ze <i>Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i>
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszar: Spójność społeczna: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne ▪ Cel: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek interwencji: Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski • Cel szczegółowy: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kierunek interwencji: Aktywna polityka rodzinna ○ Kierunek interwencji: Poprawa dostępności do usług, w tym społecznych i zdrowotnych ○ Kierunek interwencji: Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej
<p>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Priorytet I. Niezależne życie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie I.2 Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami możliwości pełnego udziału w życiu społecznym, publicznym i politycznym • Priorytet II. Dostępność: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie II.1 Dostępna przestrzeń publiczna ○ Działanie II.4 Uczestnictwo w życiu kulturalnym oraz aktywność sportowa • Priorytet IV. Praca: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie IV.2 Aktywizacja zawodowa osób

	<p>z niepełnosprawnościami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet V. Warunki życia i ochrona socjalna: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie V.1 System wsparcia finansowego osób z niepełnosprawnościami • Priorytet VI. Zdrowie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie VI.2 Dostęp do usług zdrowotnych oraz zwiększenie efektywności procesu leczenia • Priorytet VII. Budowanie świadomości: <ul style="list-style-type: none"> ○ Działanie VII.1 Zwiększanie jakości informacji o niepełnosprawności w dyskursie publicznym
<p>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO – UCZESTNICTWO - SOLIDARNOŚĆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obszary dotyczące ogółu osób starszych: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszar I. Kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie ○ Obszar II. Uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej ○ Obszar IV. Promocja zdrowia, profilaktyka chorób, dostęp do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji ○ Obszar VI. Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej • Obszary uwzględniające działania wobec niesamodzielnych osób starszych: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obszar I. Zmniejszanie skali zależności od innych poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielnych osób starszych ○ Obszar II. Zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych, dostosowanych do potrzeb niesamodzielnych osób starszych ○ Obszar III. Sieć usług środowiskowych i instytucjonalnych udzielanych niesamodzielnym osobom starszym ○ Obszar IV. System wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych przez instytucje publiczne

Źródło: opracowanie własne.

7.2 Dokumenty na poziomie wojewódzkim i powiatowym

Poniżej – informacja na temat elementów wojewódzkich i powiatowych dokumentów strategicznych, odnośnie których występuje zbieżność zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*.

Tabela 27. Korelacja *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* z dokumentami strategicznymi na poziomie wojewódzkim i powiatowym

Dokument	Obszar korelacji ze <i>Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i>
<p align="center">Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny I Otwarta społeczność. Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel kierunkowy I.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny ○ Cel kierunkowy I.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu • Cel strategiczny III. Sprawy samorząd. Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel kierunkowy 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych
<p align="center">Strategia Rozwoju Powiatu Świdwińskiego na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oraz rozwój nowoczesnego rolnictwa i leśnictwa: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 1.2 Wzrost przedsiębiorczości i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu; • Cel strategiczny 2. Wysoki poziom aktywności i zawodowej mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 1.6 Promocja wśród mieszkańców idei kształcenia przez całe życie oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych; ○ Cel operacyjny 1.7 Promocja zatrudnienia oraz rozwój lokalnego rynku pracy • Cel strategiczny 4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego, sprawności administracyjnej i partycypacja mieszkańców w inicjatywach rozwojowych: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 2.6 Zapewnienie wysokiego poziom bezpieczeństwa publicznego w powiecie właściwych postaw społecznych; ○ Cel operacyjny 2.8 Wzmacnianie kapitału społecznego • Cel strategiczny 5. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 3.1 Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych (wspieranie aktywnej integracji);

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 3.2 Dostosowanie infrastruktury i oferty w zakresie pomocy społecznej do zachodzących zmian demograficznych ○ Cel operacyjny 3.4 Integracja społeczna oraz proaktywna polityka prorodzinna • Cel strategiczny 6. Świadczenie wysokiej jakości usług z zakresu ochrony zdrowia i lecznictwa uzdrowiskowego: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 3.5 Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej • Cel strategiczny 7. Poprawa jakości kształcenia w zakresie edukacji ogólnej i zawodowej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 4.1 Dalsze podnoszenie poziomu kształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym • Cel strategiczny 8. Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości usług dla mieszkańców w sferze kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 4.3 Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w korzystaniu z usług kultury, sportu i rekreacji ○ Cel operacyjny 4.4 Poprawa jakości i dostępności infrastruktury, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej
--	--

Źródło: opracowanie własne.

7.3 Dokumenty na poziomie lokalnym

Poniżej – informacja na temat elementów lokalnych dokumentów strategicznych, odnośnie których występuje zbieżność zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030*.

Tabela 28. Korelacja *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030* z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym

Dokument	Obszar korelacji ze <i>Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i>
<i>Strategia Rozwoju Gminy Brzeźno na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-202y</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 1. Zapewnienie nowych miejsc pracy poprzez wsparcie przedsiębiorczości i podniesienia konkurencyjności inwestycyjnej gminy, zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii, optymalizację gospodarki rolnej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 1.1 Zwiększenie liczby miejsc pracy ○ Cel operacyjny 1.2 Tworzenia warunków do realizacji nowych inwestycji w tym w szczególności związanych z odnawialnymi źródłami energii ○ Cel operacyjny 1.4 Promocja gminy jako atrakcyjnego obszaru lokowania inwestycji

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel strategiczny 2. Efektywny systemem edukacji powiązany z aktywnością mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 1.5 Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku ○ Cel operacyjny 1.6 Podniesienie poziomu kształcenia na terenie gminy • Cel strategiczny 3. Wspieranie rozwoju rekreacji i turystyki na bazie podstawowych zasobów, jakimi są walory naturalne gminy: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 2.3 Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w korzystaniu z usług kultury, sportu i rekreacji • Cel strategiczny 5. Tworzenie przestrzeni publicznej i kompleksowych rozwiązań zapewniających integrację mieszkańców i poczucie bezpieczeństwa: <ul style="list-style-type: none"> ○ Cel operacyjny 4.1 Zwiększenie dostępu do usług medycznych wysokiej jakości i profilaktyki zdrowotnej ○ Cel operacyjny 4.2 Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu ○ Cel operacyjny 4.3 Dostosowanie infrastruktury i oferty w zakresie opieki społecznej do zachodzących zmian demograficznych ○ Cel operacyjny 4.9 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego ○ Cel operacyjny 4.10 Sprawnie działająca administracja oraz rozwinięta i współpraca sieciowa ○ Cel operacyjny 4.11 Rozwijanie tożsamości i integracji społeczności oraz proaktywna polityka prorodzinna
--	---

Źródło: opracowanie własne.

8. Spis tabel

Tabela 1. Struktura respondentów ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy Brzeżno	9
Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin w latach 2014-2024 [os.].....	11
Tabela 3. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2014-2024 [%]	14
Tabela 4. Saldo migracji na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2014-2024 [%]	16
Tabela 5. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Brzeżno według liczby zatrudnionych w 2019 i 2024 roku	20
Tabela 6. Podmioty gospodarcze w Gminie Brzeżno według sekcji PKD w 2024 roku	22
Tabela 7. Odsetek mieszkańców korzystających z wodociągu, kanalizacji i gazu w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2023 [%]	25
Tabela 8. Przedszkola w Gminie Brzeżno w 2023 roku.....	27
Tabela 9. Liczba dzieci w przedszkolach w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2024 [os.].....	27
Tabela 10. Liczba uczniów w szkolnictwie podstawowym w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2024 [os.]	29
Tabela 11. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z j. polskiego, matematyki i j. angielskiego w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu i województwa w latach 2023-2025 [%]	30
Tabela 12. Ludność na 1 przychodnię i 1 aptekę/punkt apteczny w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [os.]	30
Tabela 13. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według typu w powiecie świdwińskim w latach 2019-2024 [szt.]	36
Tabela 14. Liczba zdarzeń drogowych oraz zmarłych i rannych w ich wyniku w Gminie Brzeżno w latach 2019-2024	38
Tabela 15. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Brzeżno	42

Tabela 16. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeźno według powodów w latach 2019-2024 [szt.]	49
Tabela 17. Dane na temat procedury „Niebieskie Karty” w Gminie Brzeźno w latach 2022-2024.....	53
Tabela 18. Dane na temat przyznanej pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie, wynikającej z zadań własnych gminy w latach 2019-2024.....	60
Tabela 19. Dane na temat pomocy udzielanej przez pracowników Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024.....	61
Tabela 20. Dane na temat asystentów rodziny, działających w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024.....	62
Tabela 21. Dane na temat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie w latach 2019-2024.....	63
Tabela 22. Wydatki w zakresie pomocy społecznej samorządu Gminy Brzeźno w latach 2019-2024 [tys. zł]	65
Tabela 23. Analiza SWOT	67
Tabela 24. Realizacja <i>Strategii</i> – cele strategiczne, operacyjne, działania, zaangażowane podmioty, wskaźniki i przewidywane źródła finansowania.....	76
Tabela 25. Harmonogram realizacji <i>Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i>	85
Tabela 26. Korelacja <i>Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i> z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym	88
Tabela 27. Korelacja <i>Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i> z dokumentami strategicznymi na poziomie wojewódzkim i powiatowym	90
Tabela 28. Korelacja <i>Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brzeźno na lata 2026-2030</i> z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym	91

9. Spis wykresów

Wykres 1. Zmiana liczby ludności w latach 2014-2024 w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju [%].....	11
Wykres 2. Struktura ludności Gminy Brzeźno w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w 2014 i 2024 roku [%]	12
Wykres 3. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności Gminy Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%].....	13
Wykres 4. Urodzenia żywe i zgony w Gminie Brzeźno w latach 2014-2024 [os.].....	14
Wykres 5. Zameldowania i wymeldowania w Gminie Brzeźno w latach 2014-2024 [os.].....	15
Wykres 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Brzeźno w latach 2019-2024 [os.].....	17
Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%]	18
Wykres 8. Odpowiedzi na pytanie „Jakie są według Pana/Pani główne powody bezrobocia w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety	19
Wykres 9. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w latach 2019-2024 w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju [%].....	20
Wykres 10. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1 000 ludności w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [szt.]	21
Wykres 11. Liczba mieszkań [szt.] i powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²] w Gminie Brzeźno w latach 2018-2024	23
Wykres 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²] i przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie [os.] w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku.....	24
Wykres 13. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w Gminie Brzeźno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [%]	28
Wykres 14. Liczba mieszkańców na 1 łóżko w szpitalach ogólnych w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2023 roku [os.].....	31

Wykres 15. Liczba imprez [szt.] i uczestników imprez [os.] organizowanych przez gminną jednostkę kultury w Gminie Brzeżno w latach 2021-2024	32
Wykres 16. Uczestnicy imprez na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [os.].....	33
Wykres 17. Liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz [szt.] i czytelników bibliotek w ciągu roku [os.] w Gminie Brzeżno w latach 2019-2024	34
Wykres 18. Przepięstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych [szt.] oraz wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję [%] w powiecie świdwińskim w latach 2019-2024	35
Wykres 19. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję na 1 000 mieszkańców w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2024 roku [szt.].....	37
Wykres 20. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w powiecie świdwińskim na tle powiatów z grupy porównawczej, województwa i kraju w 2024 roku [%].....	37
Wykres 21. Odpowiedzi na pytanie „Czy czuje się Pan/Pani bezpiecznie w gminie Brzeżno?” wśród respondentów ankiety.....	39
Wykres 22. Odpowiedzi na pytanie „Jakie są przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa w gminie Brzeżno?” wśród respondentów ankiety wykazujących brak poczucia bezpieczeństwa w gminie.....	40
Wykres 23. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 ludności w Gminie Brzeżno na tle porównywanych gmin, powiatu, województwa i kraju w 2024 roku [szt.].....	45
Wykres 24. Odpowiedzi na pytanie „Jakie w Pana/Pani ocenie są aktualne warunki życia mieszkańców gminy Brzeżno?” wśród respondentów ankiety	47
Wykres 25. Liczba rodzin [szt.] oraz osób w rodzinach [os.] korzystających z pomocy społecznej w Gminie Brzeżno w latach 2019-2024	48
Wykres 26. Odpowiedzi na pytanie „Jakie problemy społeczne uważa Pan/Pani za najważniejsze w gminie Brzeżno?” wśród respondentów ankiety.....	50
Wykres 27. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeżno z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2019-2024 [szt.]	51

Wykres 28. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu alkoholizmu w gminie Brzeźno” wśród respondentów ankiety	52
Wykres 29. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu innych uzależnień (np. narkotyki) w gminie Brzeźno” wśród respondentów ankiety	52
Wykres 30. Odpowiedzi na pytanie „Jaka jest w Pana/Pani ocenie skala problemu przemocy domowej w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety.....	54
Wykres 31. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w Gminie Brzeźno z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2019-2024 [szt.]	55
Wykres 32. Odpowiedzi na pytanie „Z jakimi według Pana/Pani barierami spotykają się najczęściej osoby z niepełnosprawnością i długotrwanie chore w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety.....	56
Wykres 33. Odpowiedzi na pytanie „Z jakimi według Pana/Pani barierami spotykają się najczęściej osoby starsze w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety	57
Wykres 34. Odpowiedzi na pytanie „Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży są najczęstsze w gminie Brzeźno?” wśród respondentów ankiety.....	58

10. Spis rysunków

Rysunek 1. Elementy składowe strategii	71
Rysunek 2. Cele strategiczne	73
Rysunek 3. Cele operacyjne.....	75